

СТЕНОГРАМА

слухань у Комітеті з питань зовнішньої політики
та міжпарламентського співробітництва на тему:
"Робота консульської служби України у період війни"
11 травня 2023 року

Веде засідання ЯРЕМЕНКО Б.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, доброго дня! Мене звати Богдан Яременко, я народний депутат України, член Комітету з питань зовнішньої політики і міжпарламентського співробітництва, і рішенням комітету уповноважений провести сьогоднішні комітетські слухання з питань роботи консульської служби України в період війни.

Одна з причин, чому голова комітету не може приєднатися прямо негайно до нас, - прямо в цей час відбуваються інші заходи міжнародні в комітеті і деякі колеги наші перебувають у від'їзді за кордоном, в тому числі ініціатори цих слухань. Тому я на виконання рішення, але із задоволенням, сьогодні модеруватиму нашу зустріч.

Шановні колеги, в процесі підготовки до слухань я зрозумів, що у нас буде постійна спокуса сьогодні перейти до більш масштабного питання – про захист прав інтересів громадян України за кордоном. Я абсолютно розумію, що це питання значно важливіше і є причиною, для чого існує в тому числі консульська служба, але рішенням комітету у нас визначена тематика, і я буду заохочувати виступаючих все ж таки говорити на конкретну тему: про один із інструментів вирішення, один із важливих інструментів вирішення проблем забезпечення прав громадян України, це консульську службу України. Звичайно, будемо говорити, в період війни, але ми розуміємо, що деякі проблеми, питання і так далі вони виникли до війни і є тяглими.

Шановні колеги, дозвольте мені оголосити присутніх і запрошених. Точніше, я оголошу запрошених і тих, хто зголосився брати участь у наших слуханнях. Якщо когось ще немає, я сподіваюсь, вони підключаться, а згодом з'являться.

Сьогодні зголосилися брати участь у засіданні нашого комітету: голова комітету Мережко Олександр, члени комітету: Немиря Григорій, Копиленко Олександр, Пушкаренко Арсеній, Іонова Марія, Ясько Єлизавета, Юраш Святослав. Я вітаю, пан голова комітету приєднується. Руденко Ольга, Шараськін Андрій, Геращенко Ірина, Кривошеєв Ігор.

Я вітаю своїх колег народних депутатів, представників інших комітетів, які висловили інтерес взяти участь у нашій дискусії і обговоренні. Ключко Андрій, Климпуш-Цинцадзе Іванна, Пуртова Анна, Марченко Людмила, Богданець Андрій, Копанчук Олена.

Я вітаю і очікую хорошої дискусії, як завжди, у нашому комітеті з представниками Міністерства закордонних справ України. Точицький Микола – заступник міністра. Я вітаю заступника міністра охорони здоров'я – Слободніченко Марина.

СЛОБОДНІЧЕНКО М.К. Доброго дня, колеги.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго дня.

Вітаю так само представника, заступника міністра соціальної політики з питань європейської інтеграції Пророк Ганну.

Вітаю своїх колег, директора Департаменту консульської служби – Горайнов Роман.

Вітаю представників МЗС, наших консулів, які працюють як в Україні, так і поза Україною, представляючи нас за кордоном. Данило Запєвалов, Калаберда Володимир, Картиш Андрій, Ремелє Віталій, Харченко Володимир, Хоменко Андрій, Юркін Олександр.

Попова Наталія – керівник експертної групи з питань аналітики міжнародного досвіду соціальних питань Директорату стратегічного планування, координації, політики та євроінтеграції.

Олександр Задорожний – директор Департаменту дорожніх авіаційних перевезень, розвитку туризму та безпеки на транспорті.

Представницю Служби зовнішньої розвідки України Ірину Гринчак.

І я особливо радий представити представників громадянського суспільства, науково-дослідних інститутів на нашій дискусії. Романюк Павло, Репік Олексій, Громадянська мережа "ОПОРА".

Гопко Ганна, я, зокрема, хочу виділити. Я, перепрошую, не побачив, чи пані Ганна присутня, колишня голова цього комітету, колишній народний депутат. Ганна Гопко присутня у якості голови правління Громадської організації "Мережа захисту національних інтересів "АНТС", координаторка Міжнародного центру з української перемоги.

І мій колега, дипломат, експерт-міжнародник на сьогодні Олег Бай.

Шановні колеги, я пропоную, ми маємо попередній порядок денний на сьогодні, я пропоную, думаю, що ми справимося, якщо не будемо в два кола заходити на питання. Питання зрозуміле, ми повинні обговорити про стан консульської служби і, очевидно, умови війни, мається на увазі наслідки цієї війни у вигляді кардинального збільшення різкого кількості громадян України, які проживають за кордоном.

Тут від себе додаю, що ті цифри, які, я дуже вдячний за матеріали, які я бачив від Міністерства закордонних справ, від Міністерства соціальної політики, якщо когось забув, вибачте, ще якісь були матеріали. Фактично ми говоримо, наближаємося до того, що кількість людей, громадян України, які проживають постійно або перебувають за кордоном, на сьогодні досить стрімко наближається і зрівнюється з кількістю громадян України в самій Україні. Це принципово нова демографічна ситуація, яка, як мені здається, заслуговує на окремі слухання навіть не в нашому комітеті, а парламентські слухання. І там, очевидно, треба було б говорити про всі аспекти захисту прав і інтересів громадяни України, оскільки це далеко поза рамками можливостей консульської служби лише однієї. Але, тим не менше, ми розуміємо, що

обставини, в яких ми хочемо поговорити про діяльність консульської служби як інструменту Міністерства закордонних справ України, над діяльністю якого здійснює парламентський контроль наш комітет. Я сподіваюся, що у своїх виступах і представники міністерства, і представники інших органів влади, організацій будуть відразу розкривати всю комплексність тематики, ми не будемо робити це в два заходи, тобто перше, друге питання – в нас буде одне питання.

І я хочу домовитися з усіма, що запрошені представники Міністерства закордонних справ України матимуть до 5 хвилин на виступ, решту я прошу добровільно обмежитися до 3 хвилин виступами. Але, звичайно, виступи по суті ніхто переривати не буде, ми зацікавлені отримати якомога більше знань, інформації корисної і важливої для того, щоб допомогти краще захищати інтереси наших громадян за кордоном.

Я назвав присутніх тут консулів, я хочу почати з того, що подякувати їм за роботу, оскільки цифри, які абсолютно очевидні і кількість консульських операцій, і кількість громадян України, які перебувають за кордоном, вони вражаючі. Кількість консульських операцій, і тут присутні саме керівники чи представники, вибачте, тих консульських установ України, передусім в європейських країнах, де 20-30 тисяч операцій зареєстрованих, це лише зареєстрованих операцій в рік на 5-6, 4 особи, які все це здійснюють. І я розумію, що книги реєстрації консульських операцій не містять повної інформації про діяльність цих консулів, оскільки деякі консульські операції – це кілька листів, це кілька виїздів за межі консульства і так далі, і так далі.

Колеги, ви здійснюєте величезний обсяг роботи, дуже потрібної роботи, і я хочу почати з того, щоб висловити вам вдячність від імені нашого комітету за те, що ви робите, за ті умови, в яких ви працюєте, обставини. Очевидно, ніхто з вас не готувався працювати в цих обставинах, тим не менше, ви робите цю роботу.

Я закінчую на цьому своє вступне слово. Я прошу співробітників секретаріату комітету слідкувати, якщо в чаті будуть звернення, звертати мою увагу, чи хтось хоче пріоритетно виступити, можливо, в когось хтось в чаті напише, що не має можливості бути до кінця, то будемо намагатися врахувати інтереси і графіки усіх.

Я би надав слово, можливість виступити спочатку голові Комітету з питань зовнішньої політики пану Олександрю Мережку. Прошу, пане Олександрю.

МЕРЕЖКО О.О. Хотів би спочатку подякувати колегам, які займаються цією надзвичайно важливою, особливо в умовах війни, працею. Я пам'ятаю, ще коли я був студентом і вивчав право зовнішніх зносин, то коли йшлося про дефініцію, про визначення консула і було питання, а чим він займається на відміну від дипломата, і відповідь була – усім. Тобто я розумію, наскільки це важка праця, особливо зараз, в умовах, коли 8 мільйонів наших співгромадян опинилися за кордоном, тобто це величезне навантаження. І я хотів би вам

виразити свою вдячність і захоплення тим, що ви робите. І хотів би також почути від вас, чим ми можемо вам допомогти, тобто парламентська дипломатія, зокрема наш комітет, і побажати плідної роботи в рамках цих слухань. Дуже вам дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Олександрє.

У нас присутня, попри перебування у відрядженні, в чаті пані Ірина Геращенко, яка є ініціатором цих слухань. Пані Ірино, якщо обставини дозволяють вам, запрошую до слова. Прошу.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Дуже дякую.

Я хочу доєднатися до слів подяки своїх колег, пана Яременка, пана Мережка, до всіх наших консулів і дипломатів, ми надзвичайно цінуємо вашу роботу. В той же час, дійсно, я дякую комітету, який підтримав нашу з Марією Іоною ініціативу проведення цих комітетських слухань, які виникли з наступних обставин.

Ми, як ви знаєте, часто буваємо у відрядженнях, намагаємося завжди зустрічатися з українською громадою і українськими біженцями. І виникло багато таких нарікань, з одного боку, що часто наші переселенці, біженці, це вимушені біженці, не можуть отримати повноцінний доступ до всіх консульських послуг із зрозумілих причин, із зрозумілих причин – через перевантаження наших консульських служб. В той же час ми спілкуємося, і я дякую вам, що ваші двері завжди відкриті для такого спілкування з нашими консульствами, які нарікають на те, що дійсно є брак бюджетних коштів, є проблема з людьми. І от ми ініціювали ці слухання для того, щоб почути проблематику і подумати, як ми в рекомендаціях комітету можемо допомогти, може, Верховній Раді, чи збільшити фінансування, чи дати рекомендацію, от якщо МЗС зараз оголосило такий нетривіальний підхід щодо послів, яким запропонували подати резюме. Можливо, ми в резюме можемо розширити консульські служби, залучаючи людей, які зараз виїхали з України.

І ще одна тема, на якій я би хотіла зосередитися і почути від вас цю проблематику, – це діти. Ми пам'ятаємо, скільки вивозилося і сиріт, і дітей, можливо, в яких є батьки, але в цих умовах хаосу в перші дні війни маємо цифри, що, офіційні, да, що це можливо більше 11 тисяч дітей. Мабуть, вони реально більші, ці цифри. Ми усвідомлюємо, що консульські служби не завжди мають доступ, можливо, або можливості фізичної дійти до кожної такої дитини, щоб ми мали факт, де вона знаходиться, чи все з нею добре. От мені би хотілося, щоб оця історія депортації дітей або легальної, а особливо нелегальної, була в спільному нашому фокусі уваги, і ми сьогодні обмінялись думками. Налаштовані вислухати вас всіх. Не говорити сьогодні, а слухати. Це рідко буває в парламенті, коли депутати хочуть слухати, а не говорити. І взяти до відома всю інформацію для того, щоб разом попрацювати як краще, вдосконалити роботу.

Дуже дякую. Я відключу відео. Все буду слухати, тому що щоб зберегти зв'язок. Дякую дуже.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пані Ірино.

Шановні колеги, я зараз надам слово пану Миколі Точицькому – заступнику міністра закордонних справ. І після нього пану Роману Горяйнову для того, щоб вони висвітлили системне бачення того, що відбувається з консульською службою України.

Зі свого я прошу врахувати побажання, інтереси щодо інформації, яку б ми хотіли почути, висловлену вже моїми колегами, паном Олександром і пані Іриною. Зі свого боку я би просив, якщо ви готові, якщо ні, то підготуватися десь, можливо, висвітлити питання потреби внесення змін в законодавчі акти для забезпечення роботи в нових умовах консульської служби, інструктивні акти рівня Кабінету Міністрів. Я би просив по можливості прокоментувати питання підготовки консулів: навчання, підвищення кваліфікації, як відбувається зараз в умовах, коли фактично до людей без підвищення зарплат ми пред'являємо підвищені вимоги щодо обсягів робіт, які вони виконують. Так само, в тому числі враховуючи присутність представників українських спецслужб і представників МЗС, питання забезпечення безпеки і установ, і співробітників наших установ, і наших громадян, в тому числі, що стосується консульського захисту, оскільки ми вже бачимо в пресі, навіть в дружніх країнах часами недружні прояви до наших громадян.

Пан Точицький, запрошую вас до слова. Пан Микола, прошу дуже.

ТОЧИЦЬКИЙ М.С. Дякую, Богдан Васильович. Дякую в першу чергу за вашу увагу до консульської служби, за ваші гарні слова на її користь. Звісно, приємно, Богдане Васильовичу, що саме ви модеруєте, тому що ви не лише дипломат, народний депутат, а й консул, консулів колишніх не буває, а це очевидно, що наша дискусія буде продуктивною і професійною.

Хотів би почати з того, що, дійсно, ми з 24 лютого минулого року працюємо як консульська служба у так званому екстремальному режимі з багатьох причин. Ну, по-перше, у нас за нашими підрахунками більше 8 мільйонів наших громадян зараз знаходяться за кордоном, 5 мільйонів – це здебільшого європейські країни, які надали прихисток і тимчасовий захист нашим громадянам. І при тому всьому хотів би сказати, що порівняно з минулим роком у нас завдання по захисту прав і інтересів громадян зросли на 30 відсотків. В той самий час, не дивлячись на те, що наші консули працюють 24/7, фінансування було зменшено в цьому році на 30 відсотків. Тобто от ви бачите, той лад так званий в 50 відсотків і ті умови, в яких працює консульська служба.

Хотів би сказати, що, перше, за цей 2022 рік, тобто за рік повномасштабної агресії російської федерації, ми як консульська служба уже надали 1 мільйон 200 консульських послуг. Буду говорити лише про деякі, скажімо, надання послуг у частині видачі паспортів, це 108 тисяч. Серед них 42

тисячі дітей. Я просто акцентую на цьому і думаю, що мої колеги більш розгорнуту інформацію по доступу до дітей дадуть, особливо в частині закордону, там, де ми маємо до них доступ.

Діти, які знаходяться на території російської федерації, – це окрема тема. Ви знаєте, що у нас немає, на жаль, посередника у спілкуванні з російською федерацією, так як дипломатичні відносини перервані, а консульські здійснювати так само складно без посередника, і російська федерація не йде на те, щоб це була запропонована нами Швейцарська федерація.

Ми видали біля 12 тисяч посвідчень, посвідчень на повернення, серед них знову ж таки 3 тисячі дітей, 106 тисяч нотаріальних дій. І також хотів би сказати, що на консульський облік, який не є обов'язковим, ви пам'ятаєте, ця, як то кажуть, зміна була внесена ще у 2005 році, але все ж таки взяти на консульський облік більше 30 тисяч громадян України. Знову ж таки я хотів би сказати, що це при тому всьому, що кількість співробітників не змінювалася, а подекуди навіть і зменшувалася, і навантаження, особливо на прикордонні країни, на консулів прикордонних країн, які займалися не лише захистом прав інтересів, а також надання допомоги у створенні хабів для надання матеріально-технічної допомоги у галузі оборони, також зросла.

Я хотів би сказати, що консули в цей період, за цей рік і два місяці війни, займалися не лише захистом прав і інтересів, а й надавали послуги у частині отримання грошової допомоги, знаходження харчування, медичної допомоги, а також проживання для наших громадян за кордоном. Цей брак коштів, я маю на увазі недофінансування, в цьому році на 30 відсотків, а також збільшення кількості консульських дій привів до того, що ми станом на сьогодні маємо величезну проблему у фінансуванні вироблення паспортних документів. Тобто ми, скажімо, отримали 36 мільйонів для виготовлення 72 тисяч паспортів для наших громадян, яким ми здійснюємо ці послуги за кордоном, і ми вже станом на квітень всі ці кошти використали. Тобто, очевидно, що потреба у дофінансуванні у виготовленні бланків паспортів зросла.

Хотів би сказати, що щомісячно наші консули оформляють більше 12 тисяч паспортів для наших громадян, які знаходяться за кордоном. Це така загальна рамка, про яку я хотів би говорити. Звісно, що ми працюємо з Міністерством фінансів, з Міністерством економіки, і вчора вже безпосередньо була розмова з Прем'єр-міністром для того, щоб надати нам додаткових 115 тисяч, вірніше, додаткові кошти на 115 тисяч паспортів. Це те, що ми обраховуємо орієнтовно на цей рік. Втім, скажімо так, ваша підтримка і допомога в цьому питанні буде не зайвою.

Хотів би сказати, що, звісно, є проблема не лише у фінансуванні, є проблема і у кадровому забезпеченні. Однак, з цим більш-менш ми справляємося, я думаю, що директор консульської служби, директор Горяйнов, скаже про це більше. Втім хотілось б, щоб це була не лише кількість, а була і якість.

З огляду на те, що ми об'єднали два питання, я хотів би відразу зазначити два елементи, щодо необхідності цифровізації консульської служби. Звісно, що

це нам допоможе суттєво. Питання цифри, нас, ви всі свідки того, спасло під час перетину кордону нашими громадянами, які подекуди їхали за кордон без наявних документів. І через Дію змогли перетнути кордон, і це слугувало доволі серйозним аргументом на користь того, щоби наші з вами сусіди – Польща, Румунія, Словаччина – безперешкодно надавала допомогу нашим громадянам.

Однак, знову ж таки, як і в попередньому випадку, так і тут, є питання необхідності у фінансуванні. Чому? Тому що закордонні установи мають розгорнути на своїй території Національну систему криптографічного захисту інформації. Це потребуватиме додаткових коштів. Звісно, що ми намагаємося станом на сьогодні працювати з нашими колегами, які залучені до міграційних функцій, такими, як Мінцифри, МВС, Мін'юст, ДПС, ДМС, Нацполіції та СБУ, через Електронний документ. Однак і тут є потреба в тому, щоб Електронний документ був наповнений усіма необхідними документами, як-то свідоцтвом про народження, правами і так далі, а також створення додаткових програм для цього.

Таким чином, ми вважаємо, що станом на сьогодні існує сама велика проблема, яка, в принципі, не нова, вона існує і для всієї держави, це питання фінансування. Без фінансування ми не лише, скажімо так, не зможемо більш якісно надавати послуги, на що покликана консульська служба за кордоном, а й розширити наші можливості. Зокрема, у нас, скажімо півтора року як стоїть питання у створенні додаткових консульських установ як на території Франції, так і на території Близького Сходу та Латинської Америки, втім з огляду на існуючі проблеми ми, на жаль, не можемо цього здійснити.

Чому я говорю так само про Францію, тому що суттєво зросла кількість, як я уже сказав, наших громадян у Європі. І якщо у нас в Німеччині плюс-мінус нормально з консульськими установами, де є 5, то у Франції у нас тільки в Парижі, а ви розумієте, що розміри країни та кількість громадян вони неспівставні.

На цьому я хотів би завершити і думаю, що мої колеги, як директор консульської служби, так і мої колеги у дипломатичних установах, які були запрошені до цієї розмови, дадуть більш конкретну, детальну інформацію і порушать більш нагальні потреби для їхніх установ.

Дякую за увагу. Готовий відповісти на запитання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Якщо можна, зараз тільки коротке запитання від мене, далі під час дискусії інші зможуть поставити питання.

Пане Миколо, як би ви охарактеризували нинішній стан з точки зору фінансового забезпечення, і нинішній, і потенційний стан, враховуючи, що кількість консульських дій і операцій тільки зростатиме з такою кількістю громадян – як критичне, як неможливе, нетерпиме? Тобто знайдіть, будь ласка, спосіб описати, яким чином зараз МЗС уявляє свій стан у цій сфері.

ТОЧИЦЬКИЙ М.С. Насправді, скажімо так, як колега колезі, я не даремно на це посилався кажу, що ситуація доволі критична. Ми зараз працюємо з Міністерством фінансів для того, щоб нам виділили додаткових 1,2 мільярда гривень для того, щоб ми більш-менш трималися на плаву протягом всього наступного року.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.
Прошу пані Ірино. Прошу.

ГЕРАЩЕНКО І.В. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вас погано чути, пані Ірино. Подивіться, що у вас з мікрофоном.

ГЕРАЩЕНКО І.В. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я перепрошую, перш за все у когось з учасників включений мікрофон, він не дає нам почути пані Ірину. І, пані Ірино, у вас щось з мікрофоном, ми вас все рівно не чуємо після того, як ви спробували виправити ситуацію.

ГЕРАЩЕНКО І.В. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пані Ірино, ми зараз бачимо лише ваш лоб, але це таке діло, ми не чуємо вас. Можливо, перезавантажтесь, чи ви рукою закриваєте мікрофон, можливо. Я перепрошую, просто немає сенсу слухати те, що ми не чуємо.

Я прошу пана Романа Горяйнова скористатися своїм регламентним часом. А після цього, оскільки ми домовилися, що... ми переглянули попередньо запропонований список учасників, професійних співробітників консульської служби, він зменшений з оригінальним, і МЗС запропонувало запросити до цієї участі тих керівників чи представників установ, які зараз відчувають найбільше навантаження.

Пане Романе, я просив би вас виступити, а далі промодерувати участь у нашій дискусії колег, надавати їм слово, представляти і так далі, тих, які представляють закордонні консульські установи. Дякую.

ГОРЯЙНОВ Р.В. Дякую, Богдане Васильовичу. Дякую за надане слово. Дякую за можливість, дійсно, обговорити проблемні питання функціонування консульської служби України зараз за кордоном в умовах воєнного часу. Тому що, дійсно, ми за останній рік пережили дуже багато нових, скажімо так, викликів, які постали перед нашими колегами. З самого першого дня наші колеги працювали в режимі 24/7, це абсолютно всім відомо. Факти, тобто

колеги, які є, вони тільки підтвердили, навантаження було дуже і залишається дуже величезним.

Я просто хочу почати, скажімо, з декількох цифр, які Микола Станіславович не озвучував, тому що ми йому не подавали. Але ж вони стосуються чого? В принципі, консульська служба є частиною державної служби. І відповідно, ну, є якісь, скажімо так, стратегії розвитку державної служби, тобто от цифри, які ми маємо, значить, у нас в Україні нараховується 207 тисяч державних службовців, це приблизно на 40 мільйонів населення. Це означає, що на кожного державного службовця приходиться десь 193 громадянина України. Це цифра, яка дозволяє, скажімо так, державній службі в Україні функціонувати більш-менш ефективно, задовольняти потреби населення як в документуванні, забезпеченні їх інтересів на території України, соціальному забезпеченні, правоохоронного захисту і таке інше.

Що ми маємо по закордону? Тобто, якщо ми рахуємо, що в нас є 8 мільйонів громадян України за кордоном, то на ту кількість консульських посадових осіб, які ми маємо за кордоном, у нас приходиться на одного консула 21 789 громадян України. Тобто це в 112 разів більше приходиться навантаження на консулів, ніж на державних службовців на території України.

Якщо візьмемо країни ЄС. Ми врахуємо, що там у нас 5 мільйонів громадян України і всього 75 консулів, тобто на одного консула приходиться 67 тисяч громадян України, які перебувають на території Європейського Союзу, і, в принципі, всі вони проблемні. Всі вони мають потреби в житлі, в харчуванні, в соціальному забезпеченні, в документах і таке інше. Тобто це навантаження в 345 разів більше, ніж на державну службу на території України.

Дуже багато нарікань ми чуємо від громадян України, що от дуже важко записатися там в електронну чергу, отримати якісь консульські послуги на території тієї чи іншої країни. Якщо ми рахуємо таку кількість і таке навантаження на одного консула, то якщо консули працювали б 365 днів на рік без вихідних, приймали б протягом 10 годин в день громадян України, то, щоб забезпечити прийом 66 тисяч громадян України, консулу знадобиться 4,5 роки. Тому і розтягується оцей от термін прийому громадян, на який більше всього скаржаться наші громадяни, що вони не мають можливості терміново отримати доступ до консульських послуг. Але при цьому ж у нас є категорії пільгові, які можуть отримати такий доступ в позачерговому або оперативному режимі. Тобто мова йде про інвалідів, осіб похилого віку, громадян України, які дійсно потребують якоїсь допомоги саме в термінових випадках.

Тому відповідно питання, яке стосується диференціації цих навантажень, а саме кадрове забезпечення і збільшення кадрового забезпечення наших установ, воно є надзвичайно актуальним. У нас в цьому році, на жаль, майже на 60 відсотків скорочена така допоміжна... такий допоміжний механізм роботи консульських установ як можливість укладання цивільно-правових договорів на місці з представниками, громадянами України, які постійно проживають на території країни і можуть здійснювати певні технічні функції на, допоміжні функції для роботи наших консулів. На жаль, у більшості установ це скорочено

майже на 60 відсотків. Це означає, що крім того навантаження, що було минулого року, вже консули отримали ще більше навантаження саме за рахунок технічної роботи. Це сприяє і впливає на можливість доступу і отримання нашими громадянами консульських послуг.

Коротко хочу зупинитися на питаннях, які поставила пані Ірина, стосовно дітей. Дійсно, у нас з'явилася нова, скажемо так, функція, якої у нас раніше не було, новий, скажімо так, виклик – це саме опіка над дітьми, які були евакуйовані з території України під час військових дій після 24 лютого, а саме в перше чергу статусних дітей – це діти-сироти, діти-вихованці будинків сімейного типу і таке інше. Тобто ми зараз, в принципі, маємо інформацію про всіх дітей, які були, статусних дітей, які були вивезені.

Тобто були прийняті в минулому році відповідні нормативні акти Кабінету Міністрів, які зобов'язали інформувати консульські установи про факт приїзду таких дітей, постановку їх обов'язкову на консульський облік і далі відслідковування консульськими посадовими особами стану перебування цих дітей: де вони перебувають, в яких умовах, стан повернення чи планів повернення цих дітей на територію України.

Тут в нас дуже спільна така продуктивна співпраця налагоджена між Міністерством соціальної політики, Національною соціальною сервісною службою України і Міністерством реінтеграції, тобто є, зроблений механізм як реагування на випадки вилучення дітей статусних, так і дітей батьківських. Проблема залишається з кваліфікацією великої кількості дітей країнами Європейського Союзу як діти без батьківського супроводу, тобто це означає, що коли батьки залишилися на території України, а дітей відправили до родичів, знайомих на територію Європейського Союзу, всі ці випадки відслідковуються. Ви знаєте, що створений під головуванням віце-прем'єр-міністра Ірини Верещук спеціальний координаційний штаб саме на забезпечення прав інтересів дітей як на території України, так і на території інших країн. Тобто цей штаб, він займається як комплексною розробкою стратегії і планів по захисту прав дітей на території України, так і реагуванням на конкретні випадки, які трапляються з дитячими будинками або з індивідуальними дітьми і сім'ями на території Європейського Союзу. Штаб збирається кожного тижня, є ефект від роботи цього штабу.

Тому, в принципі, у нас є інформація майже по всіх випадках тимчасового вилучення дітей від батьків. На всі ці випадки наші консульські посадові особи ефективно реагують, намагаються вживати заходів, які допомагають батькам цих дітей повернути в рамках компетенції, визначених для консульських установ і в рамках судового або правового поля, яке існує в конкретній країні.

Щодо підготовки консулів. Дійсно, у нас є напрацювання як підготовки консульських посадових осіб, скажемо так, не з Департаменту консульської служби, а з центрального апарату, якщо прийнято рішення керівництвом про відрядження їх до ЗДУ. Тобто це спеціальні тренінги, які проводяться на базі Дипломатичної академії, це відповідне стажування, яке проходиться по

кожному відділу Департаменту консульської служби, потім підсумкове стажування, підсумкове засідання комісії, яка визначає рівень кваліфікації тої чи іншої особи, чи готова вона їхати самостійно або на допоміжну роботу в консульську установу. І такий тренінг, він повністю обов'язковий для всіх працівників, які їдуть на консульську роботу.

Зараз у нас розпочався такий процес, під час воєнного часу, процес добору і як в центральний апарат, так і на посади вакантні для... за кордоном дипломатичних установ. Тобто ми дуже розраховуємо на приток, скажемо так, кваліфікованих нових кадрів збоку, зі сторони, які або колись уже працювали вже в системі МЗС та були за кордоном, або для них ця ділянка роботи абсолютно нова. У нас є позитивні приклади, коли, дійсно, ми через цей добір, а до війни це був зовнішній конкурс, знаходили для себе молодих перспективних людей, які в подальшому були влаштовані в центральний апарат і зараз успішно працюють як за кордоном, так і в центральному апараті. Тому на це теж ми звертаємо увагу, що, дійсно, якби у нас були необхідні фінансові ресурси, то ми могли б використовувати їх для того, щоб дійсно поповнювати кадровий склад посольств як за рахунок фахівців на території України, так і за рахунок громадян України, які перебувають на території країни і можуть здійснювати якусь технічну роботу.

Дійсно, питання безпеки установ, воно дуже є актуальним. Тому що ви чули всі про випадки і спроби надсилання вибухівки до нашого посольства в Іспанії і незрозумілих конвертів для багатьох наших установ на території Європейського Союзу. Тобто багато знову наших колег, які зараз присутні, вони через це пройшли. Питання безпеки як установ в цілому, так і фізичної безпеки працівників, воно залишається достатньо таким нагальним.

Звичайно, що ми шукаємо можливості забезпечення якихось технічних засобів безпеки через використання міжнародно-технічної допомоги. Є певні, скажемо так, напрацювання в цьому питанні і з МОМ, і з ICMPD, тобто з делегаціями міжнародними, які, в принципі, готові нам в цьому допомогти. Але ж я кажу, тобто вони можуть забезпечити тільки якісь технічні аспекти, а кадровий ресурс вони не покривають і не зможуть його фінансувати. Тому для нас це питання кадрів, воно залишається дуже-дуже актуальним. І я хотів би саме звернути увагу народних депутатів, що ефективна робота по захисту прав наших громадян в тих умовах кадрового голоду, який ми зараз маємо, вона не буде мати ніякого позитивного результату.

Тобто ми розуміємо всі проблеми, які існують з нашими громадянами України, мої колеги їх чітко знають. Вони кожного дня зустрічаються з цими громадянами і вони їх вислуховують, вони їх мають якось заспокоювати, надавати їм якусь допомогу. Але ж я кажу, повторюю, що тут має бути підхід державний. Якщо у нас величезна кількість виїхала з території України, то відповідно мають бути якісь кадрові прийняті рішення для того, щоб частину людей все ж таки відправити за кордон, дати їм можливість там забезпечувати функції держави саме по захисту прав наших громадян, ті, які раніше здійснювала державна служба на території України.

Якщо до мене якісь питання є, то я буду готовий відповісти.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте ми дискусію пізніше матимемо. А зараз, пане Романе, якщо можна, промодеруйте своїх підлеглих консулів, їх виступи, будь ласка.

ГОРЯЙНОВ Р.В. Давайте почнемо, можливо, з нашої найбільш такої країни, де у нас найбільша кількість наших вимушених переселенців, це наша сусідня країна Польща. Я передаю слово моєму колезі Данилу Запєвалову.

ЗАПЄВАЛОВ Д.С. Доброго дня, шановні народні депутати, шановні учасники! Хочу сказати, що в Польщі до початку війни проживало близько 1,2 мільйона громадян України приблизно. На сьогоднішній день за статистикою європейською 880 тисяч громадян України, які вїхали після початку війни і залишились проживати на території Польщі.

Робота консульського відділу, консульської служби, у нас п'ять консульських установ на території Польщі. Щодо Варшави, звісно, і всіх інших установ ми першочергово забезпечуємо потреби тимчасово переміщених осіб громадян України.

Консульський відділ приймає щодня до 150 заявників. Також ведеться робота щодо захисту прав та інтересів громадян України. І значний учасок роботи, скажімо так, це догляд за дотриманням прав дітей громадян України, евакуйованих з України на територію Республіки Польща. У нас 96 закладів і близько 2 тисяч таких дітей.

Республіка Польща створила всі необхідні умови для захисту наших дітей. Звернення Прем'єр-міністра було сприйнято і впроваджено законодавчо в Республіці Польща, тобто заборона усиновлення, всі діти мають, необхідно, мають мати законних представників, навіть діти, які виїхали з дитячими будинками. Тобто за рішенням польських судів для того, щоб діти мали можливість відвідувати школи, лікарні і отримувати допомогу, тобто за рішенням польських судів була встановлена опіка, і надана виключно це громадянам України.

Окрема увага наша приділяється і постійна робота ведеться з представниками Міністерства закордонних справ, з прикордонною міграційною службою Польщі і міжнародними організаціями – це Червоний Хрест, ЮНІСЕФ, УВКБ ООН.

В рамках роботи з ЮНІСЕФ ми зараз працюємо над спільним планом дій по наданню допомоги українським дітям. План включає два компоненти: це створення умов для перебування дітей в Республіці Польща і в подальшому створення умов після їх повернення в Україну. Польський офіс ЮНІСЕФ поінформував нас, що вони готові витратити на наших дітей до 200 мільйонів доларів для покращення умов перебування, психологічну підтримку і нагальні потреби вимушено переміщених з України дітей.

Ми залучаємося також до роботи в соціальній сфері. Беремо постійну участь, зустрічі з представниками Міністерства родини і соціалітики Польщі, охорони здоров'я, Офісу урядового уповноваженого у справах інвалідності Республіки Польща.

Статистика у нас така, що протягом 2022 року було прийнято близько 120 тисяч громадян України консульським відділом і вчинено майже 60 тисяч консульських дій. Станом за чотири місяці нами вже вчинено 8,5 тисяч консульських дій, видано 2,5 тисячі паспортів.

Робота налагоджена, пристосовуємося до тих умов, які у нас є, і намагаємося виконувати її в повному обсязі, не залежно від тих проблем, які озвучені.

Єдине проблемне питання, на яке я б хотів наголосити, можливо, і повернути увагу і вашу, і наших колег, – це незахищеність консульських посадових осіб у разі звернення заявників, вибачте, в алкогольному або наркотичному сп'янінні, агресивна поведінка, нецензурні або образливі висловлювання на адресу консульських посадових осіб або взагалі відкриті висловлювання на підтримку дій країни-агресора. Люди різні, це не постійно, але, на жаль, такі речі відбуваються. І ми не можемо нічого і ніяк зробити. По-перше, немає можливості нам запросити у польських поліцейських приміщення для цього...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Данило, чому, можете пояснити, будь ласка?

ЗАПЄВАЛОВ Д.С. Бо це громадяни України, які перебувають, і вони приходять ніби за захистом своїх прав. І потім ось інколи відбуваються такі речі, що вони агресивно поведуться, інколи вимагають від нас спілкуватися...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Данило, дякую. Не сприймайте, будь ласка, за вияв неповаги. Просто ми маємо певні обмеження в часі. І ми розуміємо, що ви багато робите і можете продовжувати звіт.

Але я би хотів тут попросити, користуючись присутністю пана Точицького і пана Горяйнова. Мені здається, що ці питання, як колишній консул, дякую, про це сьогодні згадали, тричі консул, я розумію, що консулів потрібно готувати і психологічно до таких моментів. З точки зору законодавства, я думаю, і мається на увазі, агресивні, неадекватні, ворожо настроєні відвідувачі, і в тому числі громадяни України, мені здається, трохи надуманою є історія з неможливістю виклику правоохоронців місцевих, оскільки це не є стандартом поведінки державного службовця. В Україні такого б питання не виникало. Ми би звернулися, незважаючи на те, що громадянин прийшов би за допомогою в будь-яку державну установу, порушення громадського спокою і порядку має наслідком звернення до правоохоронців. Мені здається, що, можливо, це дискусивно з якоїсь точки зору, але, можливо, подискутуйте у своєму професійному середовищі. Я би застосовував цей підхід.

Пане Данило, у мене до вас кілька коротких питань. І я би просив всіх, хто будуть після вас колеги, теж їх прокоментувати.

Оцініть, будь ласка, коротко, скажімо так, фінансовий стан забезпечення вашої роботи, оплати вашої роботи як консула, який працює так, як говорять ваші керівники, 24/7, і цифри просто безпрецедентні, звичайно, по Польщі, забезпечення очолювальної вами установи і генконсульств, які знаходяться на території Польщі, і в цілому, тобто як ви бачите, оцінюєте, ваша оцінка забезпечення консульської служби – матеріально, інструктивно і кадрово. Дякую.

ЗАПЄВАЛОВ Д.С. Дякую.

Ну, забезпечення безпосередньо роботи дипломатів консульських посадових осіб, ми отримуємо заробітну плату, тут нарікань абсолютно немає, тобто все, що необхідно, ми забезпечені цим.

Щодо кадрового забезпечення, на сьогоднішній день у нас п'ять консульських посадових осіб і два референти, і лише одна людина за цивільно-правовим договором працює. В 2022 році було шість людей за цивільно-правовим договором.

Єдине, що ми очікуємо, зараз має завершитися...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Скажіть, а чому зменшилася, вибачте, чому зменшилася кількість людей, які працюють?

ЗАПЄВАЛОВ Д.С. Відсутність фінансування. Відсутність фінансування, скорочення фінансування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

ЗАПЄВАЛОВ Д.С. Так, і має завершитися ротація, і ми очікуємо ще додатково двох дипломатів. Матеріально-технічне...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Спасибі велике, пане Данило.

Пане Романе, я вертаю вам модераторство.

ГОРЯЙНОВ Р.В. Дякую, Богдан Васильович. Дякую, пане Данило.

Значить, тоді передаю слово колезі з посольства України в Чехії пану Володимиру Калаберді. Дякую.

КАЛАБЕРДА В.П. Добрий день, колеги, а також народні депутати! Ситуація в посольстві України в Чехії, зокрема, тому що у нас є ще консульство в Брно, наскільки відомо, і загалом по країні виглядало і виглядає наступним чином.

Загалом за цей час до нас приїхало більше 500 тисяч тимчасово переміщених осіб. Звичайно, цифри не такі вражаючі, як по Польщі, але для

маленької, достатньо невеликої країни Чехії, в якій раніше, до війни, проживало всього загалом 200 тисяч українців, додавшись 500 тисяч створили конкретне додаткове навантаження.

З плином часу, відповідно час мінявся трошки і в позитивну сторону. На часі у нас перебуває близько 330 тисяч тимчасово переміщених осіб. І приблизна цифра з кількістю стабільно проживаючих, як і до війни, вона практично не змінилася, тому на часі нараховуємо на Чехію близько 550 тисяч українських громадян, більша частина – відповідно тимчасово переміщені особи. Тобто з цієї динаміки слідувати, близько 200 тисяч громадян вже повернулися додому на Україну або, можливо, виїхали в інші країни Європи, тут відслідкувати складно, тому що кордонів, як відомо, немає.

Основне суттєве навантаження припало, як і у всіх колег, більше на паспортний напрям роботи, а також на питання нотаріату, тому що люди, які вже опинилися тут, так чи інакше вирішували свої певні майнові та інші питання, тому ці дві ділянки були найбільш завантажені та і, в принципі, зараз перебувають.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Володимир, вибачте, я перепрошую, що перебиваю. Ви можете уточнити, з паспортами ми почули і від пана Точицького, і від пана Горяйнова ситуацію, розуміємо невідповідність забезпечення на сьогодні. А по нотаріату які є організаційні проблеми, інструктивні проблеми чи інші проблеми, які ускладнюють роботу чи їх немає, просто навантаження велике?

КАЛАБЕРДА В.П. Загалом достатньо велике навантаження, ми вимушені були на нотаріат посадити двох консульських посадових осіб, виходили впродовж початку війни таким чином, що користувалися тим, що була достатня кількість кваліфікованих нотаріусів, залучали їх для підготовки документів і цей досвід, в принципі, дозволив якимось вийти з ситуації більш-менш оптимально. Тобто вони кваліфіковано готували необхідні зразки документів, консул перевіряв і фактично підтверджував підпис на такого роду документах. Таку практику можна було, в принципі, зберігати, разом з тим брак фінансування не дозволяє додатково залучати, хоча окремо нотаріуса ми навіть за цивільно-правовим договором тримали до останнього часу, кваліфікованого державного нотаріуса, який під час війни просто опинився і проживає зараз в Чехії.

Загалом навантаження по нотаріату у нас було нестандартне як для минулого року, більше 600 тисяч нотаріат... 6,5 нотаріальних дій. І, як не дивно, значно збільшилась кількість по довідках про несудимість, які потрібні в основному для того, коли люди працевлаштовуються в місцевих умовах. То кількість довідок теж значно зросла: більше 2 тисяч довідок про несудимість.

Ситуація станом на зараз, в цьому році, показує, що ця ділянка приблизно зберігає цю ж тенденцію, і ми, якщо суттєво нічого не зміниться, будемо мати десь приблизно такі ж цифри. Це що стосується нотаріату.

Певну допомогу в цьому контексті надало, напевно, як і в Польщі, розміщення поки що одного як би центру Державної міграційної служби, точніше Державного підприємства "Документ". Але, як показує і кількість звернень громадян, і кількість, в принципі, всіх, кого ми з ними... ми в контакті з ними достатньо щільно знаходимося, все-таки ті об'єми громадян, які обслуговують уже вони десь приблизно 2 місяці і ми, не зменшує цей потік набувачів послуг паспортних. Фактично десь розрахунки показують, що їх вдвічі більше є, ніж те, що ми разом з ними по Чехії обслуговуємо. Тобто можливості не задовольняють цю роботу звести, хоча б не нанівець, а зменшити ближче до половини. Таким чином, як колеги кажуть з Державного підприємства "Документ", в Празі вони в день обслуговують порядка 130 громадян за потреб паспортної роботи.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Але в даному випадку їхнє забезпечення не йде через МЗС, тобто бланки паспортів і так далі – ви до цього не причетні?

КАЛАБЕРДА В.П. Вони самостійно абсолютно свою логістику вибудували, наскільки нам відомо, через закарпатське управління. Єдине, що в цьому контексті до нас збільшилась суто технічно кількість запитів по перевірці виданих довідок про набуття громадянства, тобто технологічно вони вирішили, так сказати, перевіряти кожен таку особу, і певний час ми відслідкували, що навантаження суто по перевірці технічно збільшилась. Але, в принципі, з цим якимось також ми так чи інакше справляємося з точки зору роботи.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Володимире, успіхів вам.

КАЛАБЕРДА В.П. Дякую.

ГОРЯЙНОВ Р.В. Дякую, пане Володимире. Єдине, дозвольте прокоментувати відразу деякі моменти, які озвучив пан Володимир.

По-перше, діяльність ДП "Документ", вона допомагає в певній мірі нашим консульським установам і забезпечує певне документування громадян України, які перебувають зараз в Польщі, в Німеччині, в Туреччині, в Чехії, в Словаччині. Але ж там механізм фінансування всіх цих видатків абсолютно інший ніж в МЗС. Тобто ми стягуємо заздалегідь з громадянина консульський збір, який йде безпосередньо в державний бюджет. Там фактично йде саме фінансування, тобто громадянин сам паралельно сплачує на спецфонд ДМС вартість цього бланку. Тому в ДМС не виникає питань з фінансуванням. Скільки вони отримали паспортів, оплат за паспорти – стільки вони розрахувалися з поліграфкомбінатом. Ми ж отримуємо гроші наперед на рік з державного бюджету і виходимо з того, скільки нам грошей виділив державний бюджет, ні більше, ні менше.

І ще...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Романе, вибачте, для мене звучить так, що у нас якісь установи мають преференції у порівнянні з державною установою, консульством, так получається, в питаннях видачі і оформленні документів?

ГОРЯЙНОВ Р.В. Ні це не преференції, просто у нас, скажемо так, трошки різний функціонал. Вони як недержавне підприємство, вони обмежені певним, скажемо так, пакетом документів, які вони вимагають від громадянина України. Тобто там ніхто не вникає в якусь проблему громадянина, чи втратив він документ, чи щось там треба додаткові якісь запити зробити на перевірку. Тобто коли, наприклад, не показує повний пакет документів, йому кажуть, йдіть в посольство, там посольство вирішить.

Наприклад, громадян, які на постійному проживанні за кордоном, ДП "Документ" взагалі не обслуговує, тому що там інші внутрішні перешкоди. Тобто фактично у нас функціонує дві можливості обслуговування громадян: за кордоном паспортними документами ДП "Документ" і консульська установа.

І, до речі, зараз багато громадян, які хочуть оформити паспорт дітям, вони звертаються до консульської установи. Тому що вартість оформлення паспорта дитині, вона така ж, як оформлення паспорта дорослій людині в ДП "Документ". А у нас фактично 90 доларів різниці. Тобто за оформлення паспорта дитині установа бере 40 доларів консульського збору, а за паспорт дорослого 130 доларів консульського збору. Тому саме от по цих паспортах дітям теж навантаження припадає саме на консульські установи, тому що це, в принципі, дешевше.

І по нотаріату. Справа в тому, що у нас є в цьому році деякі, скажемо так, зрушення, ми довго, десь років 7, боролися з Міністерством юстиції дати нам доступ до реєстрів актів цивільного стану і реєстрів правочину. Нарешті у нас зрушилося питання стосовно доступу до реєстрів актів цивільного стану, у нас визначено 15 установ, які такий доступ отримають в якості реєстратора. Найближчим часом будуть проведені навчання консульських посадових осіб. Серед країн, які у нас присутні, це Польща, Німеччина, отримують доступ в першу чергу, потім Туреччина, Грузія і Казахстан, тобто там, де в нас зараз найбільша кількість проблемних громадян, які не мають діючих документів про реєстрацію актів цивільного стану або якимось чином документи були оформлені ще до окупації певних територій України в 2014 році.

Те ж саме ми просуваємося зараз по доступу до реєстрів правочинів, тобто довіреностей і інших нотаріальних дій. Ми сподіваємося, що це також трошки полегшить роботу нашим консулам, а саме дасть можливість перевіряти по цих реєстрах дійсність того чи іншого нотаріального документа.

Дякую за... І тоді передаю слово Генеральному консулу України в Мілані пану Андрію Картишу.

КАРТИШ А.А. Доброго дня! Дякую за надану можливість.

Спочатку пару слів про нашу установу. Так склалося, що з моменту започаткування нашої роботи у 2002 році Генеральне консульство виконує свої функції в умовах надзвичайно високого попиту на консульські послуги. Така ситуація обумовлена присутністю на території консульського округу, який включає вісім північних регіонів країни з великою кількістю українських заробітчан. Йдеться, зокрема, про близько 130 тисяч громадян України, документованих посвідками на проживання в Італії, а також близько, щонайменше 120 тисяч українців, які легально, нелегально перебували на території консульської установи. І виходячи з цього, установа з року в рік перебувала на перших позиціях серед ЗДУ за кількістю опрацьованих звернень та вчинення консульських дій. Це ситуація до початку війни, скажімо, за 2021 рік нами було вчинено понад 33 тисячі консульських дій і забезпечено надходжень до державного бюджету на суму близько мільйона доларів США. Тобто ми певним чином були підготовлені до надзвичайної ситуації і в умовах прибуття на північ Італії понад 95 тисяч тимчасово переміщених громадян України, за оцінками Міністерства внутрішніх справ Італії. І, звичайно, від початку війни ми спостерігали суттєве збільшення навантаження на консульському напрямку.

За підсумком минулого року, установою вчинено понад 56 тисяч консульських дій, звичайно, що переважна більшість з яких склали безкоштовні консульські послуги, орієнтовані на забезпечення першочергових потреб тимчасових переселенців з України. За чотири місяці цього року установою вчинено близько 18 тисяч консульських дій вже.

Що стосується роботи установи буквально в перші місяці початку війни. Установа фактично взяла на себе роль координатора розселення вимушених переселенців на території Мілану. Так склалося через недостатньо високу діяльність місцевої влади. І з березня по липень в приміщенні установи функціонувало два волонтерських штаби. Перший, який надавав, власне, сприяння тимчасово переміщеним особам, другий займався питаннями відправлення гуманітарної допомоги, яка збиралася у приміщенні установи, і ми це намагалися координувати.

Одним з важливих напрямків діяльності установи протягом минулого року це було суттєве посилення інформаційно-роз'яснювальної роботи, в тому числі на власних вебресурсах установи. Ми регулярно публікували роз'яснення норм законодавства як українського, так і італійського, що стосується тимчасово переміщених осіб, надавались необхідні роз'яснення за номером телефону звичайного консульства та і телефоном цілодобової гарячої лінії установи.

З перших днів нам вдалося налагодити і підсилити взаємодію з італійськими компетентними органами як з питань розміщення тимчасових переселенців, і було, що є, на наш погляд, надзвичайно важливо, забезпечено одноманітний підхід цих органів до питань підтвердження родинного зв'язку батьків і дітей, що вирішило багато дуже проблем, і особливо з питань недопущення фактів усиновлення українських дітей, і підтримувались постійні

контакти з судами у справах неповнолітніх в контексті реалізації норм законодавства Італії про неповнолітніх іноземців без супроводу батьків. Завдяки цій встановленій співпраці у нас, в принципі, не виникало проблем щодо повернення дітей в Україну. Ми відпрацювали робочу схему, яка, слава богу, працює і зараз, і жалітися в цьому плані нам немає на що.

Хотів також особливо підкреслити співпрацю, яку нам вдалося конструктивно, інструктивну співпрацю, яку нам вдалося налагодити з органами виконавчої влади України, яким ми вдячні за оперативність і допомогу у вирішенні багатьох питань, особливо що стосується повернення українських дітей на Батьківщину.

Щодо перспектив і проблемних питань. Звичайно, як і всі установи, мабуть, і було про це сьогодні сказано, основним стримуючим чинником є фінансове, кадрове забезпечення, хоча щодо кадрового забезпечення я би сказав, що забезпечені цілком нормально і навіть завдяки Міністерству закордонних справ у 22-му році штат сам було збільшено на одну посаду віцеконсула. Проте скорочення фінансування цивільно-правових угод змусило нас вже розпрощатися, на жаль, з трьома висококваліфікованими працівниками і досвідченими працівниками, і дуже сильно понизити оплату, виплату співробітникам за ЦПД. Звичайно, у нас не виникає, я би підкреслив це, ніяких проблем з оплатою роботи консулів. Як я сказав, основне питання – це фінансове.

Установа, на мій погляд, має потенціал для збільшення навантаження та прийому більшої кількості відвідувачів. Для цього потрібно провести невелике за обсягами облаштування, ремонт, облаштування роботи в приміщенні, але ці роботи потребують збільшення відповідного фінансування.

Ще одне питання, яке, може, не має безпосереднього відношення до сьогоднішньої тематики, але, так би мовити, дотичне, є дотичним. Північ Італії є потужним промисловим регіоном, який, звичайно, має надзвичайно великий експортно-імпортний та інвестиційний потенціал в першу чергу з точки зору перспективи відбудови України. Водночас реалії нашої консульської роботи і консульського прийому громадян не дозволяють виокремити посаду для виконання роботи виключно на економічному напрямі. Тому були би вдячні за підтримку і вирішення цієї сторони діяльності установи.

Ще одним проблемним питанням діяльності установи, яке існує, власне, з перших днів роботи понад 20 років, – це питання введення посади коменданта, чергового коменданта або аналогічні за функціями посади, оскільки установа приймає щодня від 200 до 300 осіб, а в пікові дні 22-го року кількість відвідувачів доходила до 500. Тому ми були би вдячні, якщо ви розглянете можливість виділення і направлення до установи представника Державної прикордонної служби. Також, зважаючи на значну кількість запитів на оформлення та обмін паспортних документів, посвідчення водія та свідоцтва реєстрації транспортних засобів, вважали також за можливе, за доцільне розглянути питання щодо відкриття мобільних представництв ДП "Документ"

на території консульського округу, який, як я вже сказав, вісім регіонів півночі включає, є доволі великий.

Іншим шляхом якісного покращення, я би сказав, консульського обслуговування громадян на півночі Італії є відкриття додаткової консульської установи на північному сході, зокрема ідеться про передмістя Венеції, місто Местре, який міг би включити регіони північного сходу. Питання вже опрацьовувалось протягом 2015, 2016 року, але потім було призупинено. Якщо коротко, то у мене все.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Пане Андрій, дякую вам велике.

І перш за все тут треба пояснити для присутніх народних депутатів про те, що, про суттєву відмінність, яку ви згадали між генеральними консульствами і консульськими відділами посольств. Генеральні консульства фактично здійснюють дуже широкий спектр діяльності за винятком консульської чи позаконсульської. Це і в питання культури, інформації, торгівлі і так далі. Тому керівник установи порушив це питання. Ми не готувались розглядати його, воно, в принципі, в компетенції МЗС.

Також я попрошу пана Романа Горяйного пояснити для присутніх народних депутатів питання фінансування співробітників, які працюють за цивільними договорами, за цивільно-правовими договорами, оскільки також не всі народні депутати розуміють чому існує ця проблема з фінансуванням договорів і не існує проблем з фінансуванням роботи, виплати заробітної плати професійним консулам. Спасибі, пане консуле.

Пане Андрій, ви за вашу роботу, ви згадали по гуманітарній допомозі. Тут треба всім подякувати у вашому обличчі і вашій установі, і всьому світу. Я знаю, що не лише організуєте, але співробітники системи МЗС як і кожен нормальний українець багато і своїх грошей, і зусиль витрачає на те, щоб допомагати українцям в Україні, які переживають цю війну. Якщо у вас є, можливо, якісь зауваження щодо ролі, функцій і консулів... Це, правда, треба було більше запитати колег з Польщі, які прямо на кордоні розташовані. Але, можливо, хтось, чи ви, чи хтось інший, прокоментує, чи є щось, що ми можемо змінити в повноваженнях консулів, в інструктивній базі для того, щоб полегшити цю роботу з координації зі збору і направлення в Україну гуманітарної допомоги? Дякую, пане Андрій.

ГОРЯЙНОВ Р.В. Дякую, пане Богдане.

Дозвольте тоді прокоментувати три моменти, які озвучив пан Андрій. Тобто перше – ЦПД. В чому відмінність оплати заробітної плати штатним консульським посадовим особам? Тому що ця стаття видатків, вона захищена законодавством і безпосередньо гарантована законодавством України і йде по спеціальній статті державного бюджету як така, яку не можна зменшувати.

Те, що стосується ЦПД, це зовсім інший механізм фінансування. Він виділяється щороку зі спеціального фонду також державного бюджету. Але ж тут залежить від того, наскільки цей фонд він наповнений. І якщо, наприклад, в

минулому році це була одна сума в цьому фонді, то в цьому році, як я вже казав, на 60 відсотків сума в цьому фонді вона скорочена. Це означає, що керівник установи на місці немає грошей, щоб на місці найняти для виконання певних технічних функцій за цивільно-правовим договором громадянина України або місцевого громадянина, який би виконував ці функції там певний час за певних умов. Це знову-таки, це в умовах...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Романе, вибачте. Спасибі за це важливе роз'яснення по схемі фінансування.

Скажіть, будь ласка, а якесь обговорення в уряді цієї проблеми існує? Тому що, можливо, просто змінити десь і гарантувати ці кошти в бюджеті МЗС, бо всі консули, хто виступали, говорять про це як одне з найважливіших питань для покращення забезпечення їх роботи, це збільшення працюючих саме за цивільно-правовими договорами. Дякую.

ГОРЯЙНОВ Р.В. Абсолютно вірно. Тобто це питання піднімалось разом із міністром фінансів України. Тобто є певні розмови з Прем'єр-міністром України. Але, на жаль, Міністерство фінансів мотивує відсутністю певних ресурсів для задоволення цих потреб в цьому році. Але ж ми продовжуємо, скажемо так, переговори на всіх рівнях з Міністерством фінансів. Чи вдасться нам це на рівні МЗС добитися, чи ні, це невідомо. Тому і потрібно, можливо, ваша теж підтримка, щоб якимось чином довести до Кабінету Міністрів важливість саме фінансування цього аспекту "консульська робота". Тому що ця робота, вона забирає дуже багато часу, дуже багато саме людських ресурсів...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Роман, дякую. Ми попросимо вас допомогти нам у формулюванні, скажімо так, документа за результатами... рекомендації за результатами слухань саме з цього питання в тому числі. Я попрошу вас запропонувати нам просто формулювання, щоб ми його до відома Кабінету Міністрів передали.

Давайте продовжимо з нашими колегами.

ГОРЯЙНОВ Р.В. Добре, пане Богдане.

Єдине, що в контексті того, що казав пан Андрій, питання комендантів при закордонних установах. Теж це питання безпеки установ. І відповідно відсутність комендантів, вона дуже ускладнює роботу з громадянами, коли на вході в установу стоїть людина у формі, це дисциплінує громадян України, а коли там стоїть якийсь дядько, умовно кажучи...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, завгосп, зрозуміло, да.

ТОЧИЦЬКИЙ М.С. Романе, це не тема, ми окремо переговоримо, не витрачай час.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте, я би, ну, тут теж, очевидно, треба говорити, тому що, ну, я зараз не уявляю чи піде Державна прикордонна служба на те, щоб військовослужбовців в умовах військового часу відправляти працювати, воювати за кордон, це, ну, але давайте про це... Колеги, я просто пропонував би про це окремо поговорити, можливо, десь на комітеті про питання безпеки, бо вони ставатимуть все, ну, щоразу важливіші.

Я бачу, в нас по черзі запросять до виступу першого секретаря з консульських питань Посольства України в ФРН пана Володимира Харченка. То я, зловживаючи своїм правом ведучого, хочу через нього висловити вдячність. На моєму окрузі, де я обраний, у Києві є два дитячі будинки сімейного типу, один з них був евакуйований у лютому минулого року до ФРН, ним опікується Генеральне консульство у Франкфурті і опікується дуже добре. Я вдячний за те, що консули знаходять можливість підтримувати зв'язок з сім'єю і з дітьми, які туди вивезені, це 2 дорослих і 11 дітей. Спасибі велике і запрошую до слова.

ХАРЧЕНКО В.О. Доброго дня.

ГОРЯЙНОВ Р.В. Єдине прохання. Пане Володимире і пане Олександр, який там ще буде потім виступати, дотриматися регламенту, і прошу порушувати саме питання, які ще не обговорювалися, тому що у нас обмаль часу, ви розумієте.

Дякую.

ХАРЧЕНКО В.О. Доброго дня, шановні колеги. Дякую за можливість виступу.

Значить, коротко дуже. В Німеччину в'їхало приблизно мільйон 300 тисяч громадян, близько мільйона 55 тисяч вже фактично зареєстровані. По нашому консульському округу, за який відповідає посольство, зазначу, що в нас близько 500 тисяч громадян. В самому Берліні прибуло близько 100 тисяч громадян. Ми так само, як усі інші установи, консульська ділянка посольства так само, як і всі інші, перебуває під серйозною навантаженням. Навантаження йде по всіх напрямках: і затримані особи, і кількість померлих осіб, і набуття громадянства, і так далі.

Ми щодня отримуємо близько 500 повідомлень щодо тих чи інших повідомлень, які приходять до посольства і письмових, і електронних. Що важливо? Важлива паспортна ділянка. Як вже було зазначено, у нас так само працює ДП "Документ" в Берліні, і в Кельні вони почали працювати. Це трошечки зняло навантаження, але тема з паспортами залишається актуальною, і черга не зникає.

Я дякую вам, Романе В'ячеславовичу, ви по дітях, в принципі, всю тему відкрили, абсолютно детально все розклали. Я лише хотів додати, якщо дозволите, що по кожному випадку вилученої дитини ми отримуємо детальну інформацію від німецької сторони, від матері, вивчаємо, звертаємося і це діло відпрацюємо, всі ці випадки на контролі по п'яти установах, які є в Німеччині.

Так само маємо інформацією про те, що діти, які тут вилучені тимчасово і так далі, все це не буде допущено до усиновлення, а навіть, що стосовно тих дітей, які тут перебувають без супроводу.

З приводу кадрового забезпечення. У нас п'ять дипломатів, дві трудових угоди, плюс одна посада не заповнена ..., очікується там якийсь, в процесі підготовки людина. Знову для прикладу пару лише цифр дам. 2021 рік: було 7 тисяч 700 консульських дій, 2022 рік: було 23 тисячі консульських дій. Сюди не ввійшло 10 тисяч продовжень паспорта і більше 5 тисяч вписання дітей. Наприклад, вписання дитини в паспорт, це може бути одна дитина, а може бути і вісім. Це ситуативно, але, в принципі, ми під великою нагрузкою працюємо, справляємося і маємо хороші контакти з нацсоцслужбою, хороші контакти з облдержадміністраціями. Зокрема, коли в частині там проблематика по дітях ... (Не чути), контактуємо, отримуємо необхідну інформацію і намагаємося, скажімо, відвоювати, наших дітей забрати. Є певна статистика, і є діти вилучені, є діти, так би мовити, і повернуті. Тому це питання з двох боків.

Ось декілька ще слів, що є, скажімо, не проблемним, а що примушує. До установ часто звертаються громадяни з різних проблем, які, скажімо, не зовсім відносяться до контексту роботи посольства, це перебування їх на лікуванні, якщо виникають в них проблеми з соціальними службами, вони думають, що в посольстві можна все по вирішувати, всі питання. Намагаємося тут надавати роз'яснення, залучаємося, тобто підвищуємо ще й правову обізнаність наших громадян по факту перебування в Німеччині.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Володимире. Ви не переживайте, бо ви так хиталися, у нас прямо морська хвороба починається. Вам немає за що переживати, ви в колі тих, хто цінує вашу роботу і бачить її. Спасибі велике.

Пане Романе, давайте продовжимо.

ГОРЯЙНОВ Р.В. Дозвольте передати слово пану Олександрю Юркіну з нашого посольства в Лондоні, теж пару буквально хвилин. Пане Олександрю, будь ласка.

ЮРКІН О.В. Доброго дня. Чути мене, так?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прекрасно чути і видно. Вітаємо вас в Лондоні з Євробаченням, правда, яке в Ліверпулі, але тим не менше.

ЮРКІН О.В. Дякую. Вітаємо з Туманного Альбіону.

Шановні народні депутати, шановні колеги, спробую коротко, наскільки це мені вдасться. Хочу почати з того, що консульська присутність у Великій Британії представлена на сьогоднішній день посольством та консульством в Единбурзі. В посольстві на сьогоднішній день працює три консульські посадові

особи, в Единбурзі дві штатні консульські посадові особи. І одна особа за цивільно-правовим договором.

Варто відзначити, що в грудні 2022 року була відкликана одна консульська посадова особа, до функції якої було віднесено питання паспортної діяльності. І фактично до 1 травня у нас забезпечувалась робота посольства двома штатними консульськими співробітниками. Це важливо, тобто на сьогодні в повному складі, вже повернулись до трьох консульських посадових осіб і забезпечуємо роботу в повному складі.

Варто також відзначити, що з 25 березня минулого року країною започатковано урядову програму Homes for Ukraine, в рамках якої станом на сьогодні в'їхало близько 172 тисяч громадян України, 85 відсотків з яких знаходяться саме на території консульського округу посольства. Ми сконцентровані навколо великих міст – Лондона, Манчестера, Ліверпуля, Бірмінгема тощо. Тобто можемо говорити про те, що станом на сьогодні на території Великої Британії перебуває близько 200 тисяч наших співробітників. І, враховуючи сприятливі умови в'їзду вимушено переміщених осіб та надання країною перебування легального статусу до кінця 2024 року 31 грудня, існує тенденція щодо подальшого збільшення їхньої кількості. При цьому слід зазначити, що впроваджена більшість громадян, які прибули до Великої Британії з початком повномасштабного вторгнення, в'їхали в країну за внутрішніми паспортами, або щодо дітей – за свідоцтвами про народження, або відповідно копіями вказаних документів, та мають гостру потребу у діючому закордонному паспорті.

За результатами проведених у соціальних мережах опитувань нами, кількість осіб, які потребують сприяння ухваленню нових закордонних паспортів, становить майже 45 відсотків від загальної кількості громадян, що орієнтовно складає близько 80 тисяч наших співвітчизників. З урахуванням того, що в'їзд на територію Великої Британії... для виїзду з Британії необхідно мати дійсний проїзний документ, єдиною можливістю щодо оформлення є звернення до однієї із закордонних дипломатичних установ на території Сполученого Королівства. Відповідно кількість таких звернень на сьогодні є надзвичайною і питання документування громадян України є найбільш актуальним на сьогоднішній день.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Олександр, а з точки зору громадян, як ви думаєте, як вони оцінюють можливість додзвонитися в консульську установу?

ЮРКІН О.В. Тобто кількість співробітників не змінилася з початку повномасштабного вторгнення.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, дипломатична повна відповідь.

ЮРКІН О.В. Так, кількість громадян збільшилася в понад 6 разів. Тому відповідно, так, нелегко, тобто гаряча лінія, роботу якої ми намагаємося

максимально забезпечити, є насправді гарячою, тобто цей телефон червоний. Тобто надаються, звичайно... відповіді на телефони, звичайно, надаються, є окрема людина, яка саме за цивільно-правовою угодою працює і надає, безпосередньо пів дня займається лише наданням відповіді на телефон.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Олександр, щоб у вас не склалося враження, що я намагаюся вас на чомусь зловити, то я просто переформулюю питання. Скажіть, а як ви вирішуєте проблему надзвичайних звернень? Тому що є ситуації, коли документ, який може почекати, а є випадки загрози для життя, для решти і так далі. Є якась можливість у вашій установі громадянам обійти всі ці черги телефонні і так далі?

ЮРКІН О.В. У нас є шляхи звернень: електронна адреса, гаряча лінія. Тобто на гарячу лінію, звичайно, всі додзвонюються, то ми намагаємося її, хоч вона і гаряча, але тримати її максимально доступною, щоб надавати короткі відповіді і надати відповідну можливість усім охочим, бажаючим і кому необхідно зв'язатися...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозумів. Пане Олександр, а скажіть, будь ласка, у мене це вже просто називається simple university, ну, я просто дещо знаю про Единбург і через те в статистиці звернув увагу, я працював Генеральним консулом в Единбурзі, тому знаю дещо. Я звернув увагу на те, що в цій консульській установі число заарештованих і затриманих дорівнює числу звільнених. Це невелике число порівняно, хоча пристойне достатньо, там кілька десятків людей. А в посольстві, скажімо, разюча різниця між тими, скільки були впродовж року звітного періоду затримані і заарештовані громадяни і звільнення яких відбулося або відоме. В чому може бути проблема в такій різниці, в ситуації?

ЮРКІН О.В. Як правило, напевно, це короткочасно, якщо я правильно зрозумів запитання. Тобто деяких затримують за дрібні порушення і за порушення правил, нетверезе керування, дрібні правопорушення, яких затримують і потім відпускають. Тобто затримання за останніх, напевно, пів року фактів за судовим рішенням ув'язнення громадян України нами не зафіксовано.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

ЮРКІН О.В. Тобто ті, хто був ув'язнений на момент, у нас є ця інформація, вони і залишаються ув'язненими. Тобто зрозуміло, зі збільшенням кількості громадян на території Британії збільшилась кількість відповідно правопорушень за їхньої участі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

ЮРКІН О.В. Що б хотілося, проблемні питання є актуальними до вже сказаних моїми колегами переді мною. Єдина, скажемо, відмінність у проблематиці є та, що, прибувши на територію Британії, я повторюю, без документів, значна частина – це близько, повторюю, 83 тисячі українців, вони не можуть виїхати з території Британії у зв'язку з різними обставинами без того, щоб оформити в нас документ. Тобто, якщо на території Європи це можливо здійснити, поїхавши до іншої країни, отримавши, як кажуть, словами громадян, зловити слот доступний в іншій країні, то в нас такої можливості... лише є в Единбурзі. Тобто фактично громадяни України опинилися заручниками, і без допомоги консульства вони не можуть вирішити жодним чином цього питання.

Тому було рішення прийнято на початку року ініціювати відкриття центру мобільного ДП "Документ", тобто відокремленого підрозділу ДП "Документ" у Великій Британії. І, за інформацією... тобто Міністерство закордонних справ відповідно, дякую, підтримало керівництво таку ініціативу. І на сьогодні триває організаційна робота щодо пошуку приміщення, отримання відповідних дозволів. І маємо надію, і віримо в те, що до кінця року цей центр запрацює. Тобто запропоновано два...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Олександр, спасибі велике. Не сприймайте як невічливість з мого боку, нам треба рухатись далі. Ми вам дуже вдячні за вашу роботу, у вас значно її збільшилось. Ми цінуємо, що ви настільки стійко і спокійно, професійно справляєтесь з нею. І вітання українській громаді у Великобританії!

Я дякую пану Роману Горайнову за те, що промодерував оцю частину. Залишилося, у мене принаймні, дуже багато питань. Одне з них я почав з паном Олександром обговорювати. Можливо, по ходу ми якось прокоментуємо.

Якщо мені не зраджує пам'ять, консульський статут передбачає необхідність консулу за власною ініціативою – я забув формулювання точне, - чи раз на рік, чи раз на півріччя провідувати у місцях ув'язнення, позбавлення волі громадян України. І статистика там така, що... Ну, вона очевидна, це неможливо, тобто там в десятки разів кількість цих виїздів менша за кількість ув'язнених. Можливо, є сенс подумати, щось змінити в нормативній базі, оскільки, ну, це ще і такі радянські догми, що ми повинні контролювати кожного. Можливо, треба позбуватись нам в інструктивній нормативній базі зобов'язань, які ми не готові виконувати і в яких можливо немає і сенсу, і про це би теж я хотів поговорити.

Колеги, я далі буду, за традицією, яка існує... Зараз пан Роман, пану Роману дам слово. Я по традиції, яка є на слуханнях, далі буду запрошувати по списку представників органів влади. Але я вже запрошую. Я буду із задоволенням переривати ці виступи, надаючи слово народним депутатам або представникам громадянського суспільства, присутнім у нас, які присутні у нас, які піднімуть руку в чаті. Я буду слідкувати за цим.

А зараз пан Роман хотів щось прокоментувати. Прошу.

ГОРЯЙНОВ Р.В. Будь ласка, я зовсім коротко. Ви згадали консульський статут. У нас є в МЗС така ідея, щоб взагалі позбутися цього документу як такий, що має атрибути Радянського Союзу, а замість цього внести відповідні функції консулів, їх повноваження, інші нормативні, скажемо так, пункти в ті документи, які взагалі регламентують дипломатичну службу України. Тому зараз певні пропозиції подані на Офіс Президента. Якщо мова дійде до прийняття змін до певних законів України, теж просимо підтримати такі зміни.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ми гарантуємо вам дуже щирю дискусію, а потім повну підтримку після неї. Готові розглянути на комітеті це питання, якщо потрібно, щоб ми з'ясували, в чому саме потрібна підтримка.

Звернули мою увагу, що шановна колега пані Іванна Климпуш-Цинцадзе просить слово. Прошу вас, пані Іванна.

КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ І.О. Дуже дякую.

Колеги, я б хотіла насамперед подякувати вашому комітету за ініціативу проведення таких слухань, очевидно, що вони давно на часі. І подякувати всім представникам консульської служби за те, що вони роблять, за їхню роботу і за ту інформацію, яку сьогодні надали.

Я дуже коротко. Маю кілька уточнюючих запитань, якщо дозволите. Зокрема, ми почули про те, що нібито ситуація з контролем чи там інформацію, отримання інформації про дітей, які були переміщені і без батьківського супроводу, або в складі спеціальних дитячих установ, що нібито ми маємо всю цю інформацію. Я не так давно спілкувалася з представниками нашої ювенальної поліції, і вони вказували на проблему, можливо, вона вже вирішена, прошу поінформувати, щодо того, що якраз через законодавство Європейського Союзу щодо захисту персональних даних, на жаль, ми не маємо всієї інформації щодо дітей, які знаходяться на території Європейського Союзу, якщо ці діти чи, наприклад, установи, до яких вони належать, не звернулися до консульської служби. Чи це... І на той момент, це було кілька місяців тому, мова йшла про нібито підготовку окремих двосторонніх угод з різними країнами-членами Європейського Союзу. Чи це, дійсно, вирішується зараз в такий спосіб, чи це є неформальні домовленості, чи йдеться про якусь домовленість на загальноєвропейському рівні? Це одне питання.

Інше питання. Ми всі розуміємо, що, дійсно, недофінансування і недостатнє кадрове забезпечення, воно є серйозним викликом, але в мене є питання до конкретної консульської установи. Було прийнято рішення Міністерством закордонних справ у Грузії збільшити кількість консулів приблизно в березні місяці, а потім вже, чи там в лютому місяці, а в березні місяці, коли закінчувався термін роботи, контракту чи відрядження, перебування одного з консулів, вирішили, що двох консулів на Грузію є достатньо. Ми писали звернення від співголів групи дружби і, на жаль, я не

можу сказати, що ми залишилися задоволені відповіддю, яку ми отримали. Це друге питання. Тому чим це продиктовано, чому так різко протягом місяців міняється налаштування? Там обґрунтовано так само потрібно, як і в інших країнах... *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пані Іванно, у нас зависло зображення ваше. Можливо, ви поновите якимось зв'язок з нами і закінчите свій виступ. А ми поки будемо рухатися далі, щоб не втрачати час.

Я зауважив, що пані Єлизавета Ясько просить слово, але, пані Єлизавета, не ображайтеся, будь ласка, я з тим, щоб трошки дотримуватися регламенту.

Спершу надам слово шановній пані Марині Слободніченко – представниці Міністерства охорони здоров'я, заступнику міністра. Прошу. Пані Марина, якщо ви готові взяти участь в розмові, в дискусії, будь ласка.

Так, дякую. Пані Єлизавета...

КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ І.О. Вибачте, мене перервало. Я, якщо можна, закінчу, то в мене щось зі зв'язком.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Звичайно, пані Іванно. Прошу.

КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ І.О. Тобто є рішення Кабінету Міністрів, що тільки якщо паспорт громадянина України, термін його дії чинний на два місяці, то тільки тоді консульська установа може продовжувати дію цього паспорта. Я неодноразово стикалася зі зверненнями людей, котрі просять про розгляд, про те, щоб консульська установа розглянула їхні документи, наприклад, яким 2,5 місяці до завершення, але вони будуть пересікати іншу країну чи будуть проїжджати через іншу країну, для якої принципово мати обов'язково термін дії паспорта шість місяців. Чи можемо... чи МЗС може ініціювати такі зміни більш такої гнучкості на рівні Кабінету Міністрів, або чи потрібне звернення з цього приводу від депутатів, чи це вам допоможе? Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Спасибі. Я радий, що пані Іванна закінчила виступ. Тому ми можемо прокоментувати, якщо присутні представники МЗС, можуть надати відповіді.

Я єдине що, з усією повагою до пані Іванни, що стосується кадрового забезпечення Посольства України в Грузії. Мені здається, що є ваша позиція, висловлена, відповідь отримана. Тому оскаржувати це вже народні депутати знають як, якщо вона не підходить, а повноваження МЗС...

КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ І.О. Я перепрошую, пане Богдане, все-таки це питання не до вас як до колеги, з усією повагою, а до представників МЗС.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Абсолютно як ведучий чи як модератор цієї зустрічі я можу спрямовувати її у відповідності до свого розуміння закону і так далі, і ситуації. Але, звичайно, представники МЗС мають повну волю прокоментувати інші питання. Я би просив прокоментувати пані Іванною порушене, або пана Точицького, або пана Горяйнова. Будь ласка.

ГОРЯЙНОВ Р.В. Дозвольте мені тоді.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дуже прошу.

ТОЧИЦЬКИЙ М.С. Давай, Романе. Але коротко, а я доповню.

ГОРЯЙНОВ Р.В. Да, о'кей.

Значить, те, що стосується, пана Іванна порушила питання про інформації про дітей. Значить, те, що передає ювенальна служба, вона стосується інформації про так званих дітей без батьківського супроводу. Тобто я про це вже казав на самому початку, це діти, які мають батьків на території України, які просто своїх дітей відправили там до родичів, знайомих і так далі. Вони підпадають під категорію захисту прав персональних даних, відповідно місцеві органи не завжди дають інформацію про цих дітей. Це велика кількість дітей, але ж це діти, які, в принципі, мають батьків, і ніяких проблем з ними нема.

У нас є повна інформація, про яку я теж говорив, саме про статусних дітей, тобто діти-сироти. Це є постанова Кабміну, яка зобов'язує дитячий будинок або будинок сімейного типу при виїзді за кордон обов'язково повідомляти про себе дані в консульську установу. Консульська установа ці дані отримує, передає в Національну соціальну сервісну службу, і вона вже далі відслідковує цей будинок. Тобто по цих дітях, саме дітях-сиротах, у нас взагалі ніяких проблем нема. Тобто всі консульські установи мають повну інформацію про дитячі будинки або ДБСТ, які виїхали на територію тої чи іншої країни, де вони перебувають, їх умови і так далі.

Дійсно, була розмова про укладення двосторонніх угод, але ж це віддалена перспектива, вона впирається в європейське законодавство про захист персональних даних, і поки що триває процес переговорний між відповідними міністерствами на двосторонньому рівні щодо гіпотетичної можливості укладення таких угод.

Щодо Грузії, я теж коротенько прокоментую. Друга посада, яка там була наприкінці минулого року, це була посада, яка була переведена з Російської Федерації. Це була тимчасова посада, якої ніколи як другої посади в Посольстві в Грузії не було, завжди в Грузії була тільки одна консульська посадова особа. Зараз в цьому році ми ввели другу посаду вже, повномасштабну другу посаду на підтримку посольства. А та посада, яка була, в людини закінчився термін відрядження, відповідно і посада була перенесена з посольства як тимчасова.

Щодо продовження паспортів. Тобто це питання, в принципі, обговорюється. Але ж продовження паспортів за термін більш ніж два місяці,

воно, в принципі, не вирішує питання, тому що все рівно багато країн продовжені паспорти не визнають для перетину кордону. Ми рекомендуємо громадянину України, який дійсно потребує десь там їздити, отримати або повноцінний нормальний паспорт, або у випадку повернення на територію України отримати посвідчення особи на повернення. У нас було багато випадків, коли авіакомпанії відмовляли громадянам України у прийомі на рейси саме з продовженими паспортами. Тому, звичайно, ми можемо внести таку пропозицію гіпотетично на розгляд Кабміну, але ж питання глобально воно не вирішить, треба людей документувати нормальними паспортами. Тобто розширювати можливість паспортної роботи в установах і відповідно розширювати мережу ДП "Документ" по країнах Європейського Союзу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Романе.

Якщо у пані Іванни немає уточнюючих запитань, то я паузу візьму.

Прошу пані Єлизавету Ясько до слова.

ЯСЬКО Є.О. Дякую, пане Богдане.

Я зараз знаходжуся на політичному комітеті в ПАРЄ, тому тут трішечки обід і гучно. Але є декілька речей, які я хочу спитати наших представників, які представляють консульські служби. Декілька питань, про які постійно розповідають українці.

Перше питання, це частково, про яке ми зараз говорили, це про паспорти і взагалі про документи. Я знаю, що є країни, де не просто нема можливості оформити український паспорт, а інколи не можна навіть оформити свідоцтво там про народження чи якусь допомогу отримати. Який статус цього? Я б хотіла почути, якщо можна, це прокоментувати. Якщо раптом вже відповідали на це, то, вибачаюся, я не була присутня на початку.

І друге питання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пані Єлизавета, вибачте, ви можете пояснити своє питання трішки, тому що видача паспорту, іншого документа ніяк... З якої причини не можуть в окремих країнах отримати якийсь документ?

ЯСЬКО Є.О. Бо нема договорів з Україною інколи. Консульства не мають права видавати ці документи. Це залежить від країни до країни. Який статус цього? Я б хотіла, якщо можна було б, від МЗС почути таку відповідь. Які ще є проблеми? Можливо, ми на якомусь на своєму депутатському рівні могли більше там ратифікувати чогось, що б дозволили нам забезпечувати цю діяльність.

І друге питання. Я знаю, що це не входить в консульські повноваження, тим не менш. Часто до мене звертаються українці за кордоном і кажуть, от ми хочемо прийти в консульство, в посольство, ми хочемо мати якусь співпрацю для того, щоб підтримувати нашу українську культуру, наші традиції, і взагалі

українські зв'язки. Посольство нехай там нам щось організує. Я їм пояснюю про те, що повноваження є певні у посольств, які є обмеження. Можливо, є якийсь бачення, як координувати цю діяльність, можливо, з приватним сектором, можливо, в якихось посольствах, консульствах є хороші приклади, як це можна вирішувати? Тому що запит на підтримку, наприклад, української мови, чи продовжувати навчання українською освітою в іншій країні, воно постійно. І воно постійно надходить до наших посольств і консульств. Що на таке відповідати і що ми могли б зробити з нашої сторони, щоб це трішечки просувати?

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пані Єлизавето, за запитання.

Можливо, представники МЗС зрозуміли краще питання про документи, які можна, не можна видавати. Я, перепрошую, не зовсім суть цієї проблеми зрозумів, не вловив суть проблеми. Наші консульські установи можуть видавати весь спектр документів, які передбачені українським законодавством. Паспорти входять туди, свідоцтва про народження входять. Є інші питання, але, можливо, це пояснять уже, що в деяких країнах або одне, або інше свідоцтво про народження, або тієї країни перебування, або українське можна оформити, ну, це не проблема, це порядок, який треба поважати.

Ну, тим не менше, можливо, представники МЗС хочуть відповісти? Пане Романе, прошу.

ГОРЯЙНОВ Р.В. Ну, дійсно, є у нас певні повноваження, тобто закордонні установи не оформлюють внутрішні паспорти - це ID-картки. Закордонні паспорти не оформлюють свідоцтва про реєстрацію транспортних засобів, посвідчення водія і не оформлюють свідоцтва про реєстрацію актів цивільного стану, якщо такий акт не був зареєстрований саме в цій установі.

Стосовно перших документів: посвідчення водія, внутрішні паспорти, - це зараз активно оформлює саме ДП "Документ" на території тих країн, де вони розгорнулися. Тобто вони оформлюють, крім закордонних паспортів, ще оці три види українських документів.

Стосовно свідоцтв про реєстрацію актів цивільного стану. Тобто саме отой процес, який ми зараз завершуємо, а саме: надання доступу нашим закордонним установам до реєстру актів цивільного стану в якості реєстраторів, він не дасть можливості оформлювати дублікати свідоцтв про народження, якщо такий актовий запис є в реєстрі актів цивільного стану. Тому, в принципі, над цим питанням ми працюємо, я кажу вам, 7 років вже працюємо, і нарешті в цьому році воно зрушилося з мертвої точки.

Стосовно організації співпраці з громадянами України, тобто у нас є величезна кількість посольств, які мають багато позитивних прикладів роботи саме з громадою, в першу чергу з громадськими організаціями, які зареєстровані на території тих чи інших країн. Тобто це стосується і організації культурних заходів і спортивних заходів, багато українських шкіл організовано

саме на базі українських організацій, зареєстрованих в тих чи інших країнах. Особливу увагу, особливо багато зробили ці організації після 24 лютого, коли вони масово збирали гуманітарну допомогу, в координації з посольствами і консульствами відправляли її на територію України. Тому, в принципі людям, які звертаються до пані Єлизавети з цим питанням, як нам працювати з посольствами, в принципі, я особисто не бачу ніякої проблеми. Тобто йдеш у посольство і кажеш, я готовий допомогти тим-то, тим-то і тим-то, або звертаєшся до найближчої організації українців, що я от хочу допомогти, давайте щось організуємо. Посольства завжди підтримували продуктивні і ефективні заходи, які організовувалися громадою.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Романе. Якщо у пані Єлизавети немає якихось уточнюючих запитань, то ми рухаємося далі.

Я рухаюся далі за списком, який у мене є, і хотів би запросити, якщо є потреба щось додати, виступити, уточнити або надати якусь інформацію, пані Ганну Пророк – заступника міністра соціальної політики України з питань європейської інтеграції. Прошу, пані Ганно, якщо ви з нами, долучайтеся.

ПРОРОК Г.В. Я з вами. Доброго дня. Трішечки захворіла і я перепрошую за голос, але сподіваюсь мене буде зрозуміло і чути.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Одужуйте.

ПРОРОК Г.В. Дякую, пане голову, за запрошення, дякую пану головуючому за проведення цього заходу.

І особливо я хотіла би подякувати керівникам і в Міністерстві закордонних справ, і дипломатичним закордонним установам, особливо консульським співробітникам за ту роботу, яку ви здійснюєте. Я ще нагадаю, що така інтенсивність почалася ще з пандемії, коли ми намагалися повернути наших громадян до України, а зараз трішки інша ситуація: коли намагаємося зберегти їх життя за кордоном. І Міністерство соціальної політики в цьому аспекті більше хвилюється і турбується за громадян, які відносяться до так званих вразливих категорій населення, які перебувають в складних життєвих обставинах. І, зокрема, як уже згадувалося паном Горяїновим, це є статусні діти. Тобто це діти, які є дітьми-сиротами і діти, які позбавлені батьківського піклування і виховання, і опікою ними займаються прийомні сім'ї, дитячі будинки сімейного типу, заклади інституційного догляду дітей з цілодобовим перебуванням.

І саме робота по переміщенню цих дітей за кордон або на безпечні території України розпочалась здійснюватися з повномасштабним... і раніше, але масово з повномасштабним вторгненням. І це також є щось нове в роботі міністерства, коли діти перебувають, масово діти і в закладах перебувають за кордоном. І особлива подяка тим нашим установам, які підтримують і

здійснюють свої консульські функції, саме співпрацюють з нашими установами.

Я хочу статистично нагадати, тому що теж звучало питання. Оновлені дані станом на 10 травня, за кордоном таких статусних дітей перебуває 11 тисяч 737 осіб. Якщо цікаво, з них: 318 – це дитячі будинки сімейного типу, 373 – прийомні сім'ї, під опікою або піклуванням окремо перебувають 5 тисяч 511 дітей і 5 малогрупових будинків. І також переміщено 170 закладів, з яких 2 тисячі 300... 636 дітей.

Хочу також сказати, що деяка є тенденція не тільки переміщення за кордон, евакуація, а і повернення. Загалом уже повернулися в Україну 2 тисячі 528 дітей. І це також є частина консульської роботи, коли вони надають сприяння в оформленні належних документів там, де їх немає, і поверненню наших дітей на батьківщину.

Також я хочу підтримати слова пана Романа Горайнова про те, що ми певним чином законодавчо владнали проблемні питання. Це, зокрема, обов'язковість постановки на консульський облік таких статусних дітей, чого не було під час повномасштабної війни, і інші, це також обов'язкова згода Національної соціальної сервісної служби на переміщення таких інституційних закладів за кордон і також їх переміщення з-за кордону. Що нам дає можливість контролювати ситуацію, а також упередити потрапляння таких дітей у, скажемо, неприємні ситуації або певні ситуації, що можуть бути пов'язані з торгівлею людьми. Припускаємо.

Для того, щоб посилити роботу консулів і зрозуміти ситуацію з перебуванням, з масовим перебуванням дітей, ми також ініціювали і провели декілька моніторингових візитів. Це, зокрема, Польща та Туреччина, от на минулому тижні Туреччина. І спільно з польською стороною також ЮНЕСЕФ, який раніше згадував Данило Запєвалов, розробляється план розміщення в готельному комплексі ... *(Не чути)* наших дітей, бо більш правильні умови проживання, із задоволенням всіх їхніх соціальних потреб, а також освітніх потреб.

Уже згадувалися проблемні питання, які є в консульській роботі. І дійсно я можу підтвердити, що на ту кількість консульських послуг, які надаються за кордоном, кількість консульських співробітників є неспіввідносною, в принципі, Мінсоц тут нічим не може допомогти, а може дійсно підтримати позиції МЗС, що кількість працівників повинна збільшуватися.

Теж є у нас тут проблеми з відсутністю єдиного реєстру даних в країнах Європейського Союзу, що теж є проблемним розуміння переміщення дітей з однієї країни в іншу, ті, які були переміщені до того, коли Нацсоцслужба здійснює контроль по переміщенню цих дітей. І є проблема, що не всі держави-члени готові на двосторонньому рівні надавати інформацію про статусних дітей, які перебувають за кордоном.

Окреме питання це було щодо оформлення документів. Теж таке є. Це стосується першої ситуації, яку ми... масове було переміщення дітей за кордон,

і я думаю, що зараз це питання має більш системний характер, і вирішення теж є зрозумілим.

Єдине, щодо дітей без супроводу, хотіла б додати, що це не тільки діти, які виїхали з бабусею за кордон чи з іншими рідними, що не мають підтверджуючих документів і право опіки над ними, а це також ті діти, які виїхали із своїм паспортом в 16 років, і такі діти теж за кордоном вважаються діти без супроводу і про їхнє місце перебування нікому не повідомляється. Це є також проблемою для нас, для Національної соціальної сервісної служби, коли хочемо встановити зв'язок між батьками та тими дітьми, які попадають в правоохоронні органи за кордоном.

Хочу також ще зазначити, що Міністерство соціальної політики, воно продовжує здійснювати всі соціальні виплати незалежно від того, де перебуває особа, яка потребує цих виплат. Це також стосується як і багатодітних родин, так і осіб з інвалідністю, що перебувають за кордоном, виплати мають екстериторіальний характер.

Ще одна ситуація, з якою зверталися громадяни, це з приводу виплат допомоги на народження або при народженні дитини. Це питання вдалося минулого місяця законодавчо врегулювати. Вже наші органи соціального захисту мають право приймати дистанційно ці документи для здійснення виплат. Тобто всі належно оформлені документи, які можуть оформитися в конкретних органах країни перебування або належним чином ...*(Не чути)* приймаються, чи оформлені документи нашими консульськими установами за заявою заявника, та пересилаються до органів соціального захисту.

В основному це все. І хочу ще раз завершити словами подяки всім нашим консульським співробітникам за підтримку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пані Марино, спасибі вам. Вибачте, пані Ганно. Пані Ганно, вибачте за помилку. Спасибі вам велике за ваше включення і за дуже змістовний виступ.

В цілому, це я вже звертаюся до членів комітету, в мене склалося враження з виступів консулів, і пані Ганна лише посилила його, що органи центральної виконавчої влади достатньо ґрунтовно володіють тематикою захисту прав і інтересів дитини за кордоном у цій ситуації, тобто я почув достатньо системний аналіз. Тут справа не в тому, що нічого робити, ми почули перелік питань, які свідчать про те, що цими питанням займаються, і ці питання швидше в практичній площині, не завжди їх вирішення, особливо коли йдеться про домовленості з іноземними країнами, залежить винятково від нас. І я би навіть пропонував, якщо буде згода членів комітету, такий висновок відобразити за результатами нашого сьогоднішнього обговорення.

Мене інформують, що пані Марина Слободніченко приєдналася, заступник міністра охорони здоров'я з питань європейської інтеграції приєдналася до нашої розмови.

Пані Марино, якщо ви маєте виступ або маєте якісь коментарі, прошу вас дуже до слова.

СЛОБОДНІЧЕНКО М.К. Так, дуже дякую за можливість виступити на комітетських слуханнях. Я, дійсно, в першу чергу хочу висловити велику подяку за таку можливість і за роботу консульських служб, оскільки вони зіштовхнулися з дуже важливими і пріоритетними питаннями, які є на сьогоднішній день, і в сфері охорони здоров'я, до речі, також. Хоча були непоодинокі виступи, що це не сфера, можливо, консульських служб, але, насправді, вони надають допомогу.

Я хочу донести таку інформацію, я розшарю зараз свій екран і покажу вам, скільки наших пацієнтів перебуває за межами України на сьогоднішній день. І хочу проінформувати про таку програму, я думаю, вона вам всім відома, це програма лікування і евакуації наших пацієнтів за межі України. І ось тут ви можете подивитися, які країни на сьогоднішній день... Видно екран? Які країни на сьогоднішній день приймають наших пацієнтів на лікування і в якій кількості.

2 тисячі 461 громадянин з 5 травня по сьогоднішній день перебуває... отримав медичну за кордоном. З них тисяча 717 військових. Це говорить про те, що наші пацієнти, українці, потребують підтримки також зі сторони консульських служб закордонних дипломатичних установ. Така підтримка необхідна в частині, можливо, це було би важливо посилити таку підтримку в частині мовного бар'єру, оскільки ми зіштовхуємося з цими проблемами. Проблема оформлення документів, тимчасовий захист. Питання пошуку житла і тимчасового прихистку. І всі ці питання, вони є на сьогоднішній день актуальними для тих громадян, які перебувають за кордоном.

Лідерами серед країн, які приймають наших пацієнтів, є Німеччина, Польща, Норвегія, Литва, Латвія, Іспанія, Данія. Це, що стосується європейських країн. Також Сполучені Штати Америки. І ми щотижнево в середньому 30 пацієнтів, 30 військових, я навіть так сказала, направляються на лікування за кордон.

В той же час багато представників медичної сфери – лікарів, медсестер – виїхали за кордон. Понад 2 тисячі осіб, десь орієнтовно 2 тисячі 100 плюс осіб таких категорій перебувають на сьогоднішній день за кордоном. І от, можливо, я тут би хотіла навіть і підтримати пані Ірину Геращенко, вона ще на самому початку говорила, що така можливість залучення наших переселенців за кордон для підтримки консульських установ могло би посилити. І я би тут хотіла звернути увагу саме на тих лікарів, які перебувають за кордоном і могли би в процесі визнання дипломів, якщо це можна буде підтримати в подальшому, надавати та саме посилювати роботу консульських установ, і посилювати роботу наших пацієнтів, які перебувають за кордоном.

Також, скажімо, про дітей, евакуйовано тисячу 100 дітей з онкологічними захворюваннями на лікування за кордон. Це, до речі, дякуючи уряду Республіки Польща, спільно з проектом, який вони реалізують разом. І така евакуація проходить через систему екстреного реагування Європейського Союзу, до якої

Міністерство охорони здоров'я подає запит і отримує пропозиції з лікарень країн-членів Європейського Союзу, і направляє на таке лікування пацієнтів.

Тому ми би говорили про те, що посилення роботи консульської служби на сьогоднішній день є важливим. Ми зробили певне опитування серед тих пацієнтів громадян, які перебувають на лікуванні. На цьому слайді ви можете подивитися, як вони реагують, на їхнє задоволення, чи дуже велике задоволення, чи незадоволення в такому процентному співвідношенні. І, як ми бачимо, 96 відсотків наших осіб, людей, які потребують медичної допомоги і підтримки за кордоном, вони виражають задоволенням своїм підходом до них і допомогою, супроводом, який там надають. Тому, власне, це заслуга і роботи консульських служб.

До речі, хотіла би відмітити, що з рядом консульських установ в таких країнах, як Італія, Німеччина і Іспанія, здійснюється найбільш активна співпраця. Дякую дуже за таку підтримку, але хотілося би, щоб і в інших країнах ми могли знаходити таку взаємодію. Тому ще раз наголошую на можливості посилення роботи функціоналу консульських установ для того, щоби ми могли забезпечувати супровід наших військових на лікування за кордоном.

Дуже дякую за таку можливість донести цю інформацію на такій сильній площадці. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пані Марино, за ваше включення і за надану інформацію.

Можливо, хтось із представників МЗС прокоментує ситуацію з лікуванням наших військовослужбовців, це дуже болюче для нас всіх, важливе питання, емоційне, і практична, звичайно, складова, його важко переоцінити. Але в той же час, пані Марино, я сподіваюсь, що ми перш за все залишатимемося в рамках закону.

По-друге, наші пропозиції будуть певною мірою резонними. Оскільки, що стосується перекладацьких послуг для громадян, то законодавство не передбачає, Консульський статут такої можливості.

Що консульства повинні робити, я сподіваюсь, роблять. І я дуже прошу пана Миколу Точицького, скориставшись своїми повноваженнями, за результатами наших слухань перевірити це. Надавати узагальнену інформацію державною мовою України для наших громадян за кордоном про ситуацію з можливістю отримання різного роду послуг у сфері охорони здоров'я, соціального захисту і так далі, і так далі, і так далі для громадян України. Я майже впевнений, що багато хто це робить, але, звичайно, ми, можливо, і це варто відобразити в рекомендаціях наших слухань, для МЗС такі рекомендації: перевірити уніфікованість, повноту і так далі такої інформації для наших громадян, оскільки було б нерезонно очікувати, що кожному, кому потрібна така допомога в роз'ясненні, індивідуально є можливість таку допомогу надати. Це, на жаль, хотілося б, але думаю, що з нашим забезпеченням фінансовим і

кадровим це буде дуже важко, неможливо зробити. Та й, ще раз кажу, законом не передбачено, так як особисто кожного ми не водимо за руку і в Україні.

Шановні колеги, перед тим, як надати слово представнику Міністерства інфраструктури, я би хотів попросити пана Романа Горяйнова прокоментувати ситуацію... Мій консульський досвід роботи свідчить про те, що ми ніколи не мали механізму виконання одного з положень Консульського статуту – це право консула відправляти вантажі і пасажирів на суднах, які прямують у порти та аеропорти України. Це завжди була проблема, оскільки положення це є, але ніколи не було ніяких інструктивних актів, які би роз'яснювали, як можна реалізувати це право. А на сьогодні таке право для консула дуже важливе і з точки зору забезпечення гуманітарної допомоги, поставок в Україні, і з точки зору надання допомоги українцям, які в нужді і потребують, і хочуть повернутися додому. Я без рекомендацій яких-небудь поки що в цій сфері, але мені просто було б цікаво почути, пане Романе, вас з цього приводу. Дякую.

ГОРЯЙНОВ Р.В. Дякую, пане Богдане.

Дійсно, для багатьох наших колег це питання є, скажемо так, вирішення цього питання є складним. Тому що ми розуміємо, що більшість перевізників, які працюють на міжнародних лініях, це є приватні компанії, і відповідно ніхто не зобов'язаний на вимогу консула брати якийсь вантаж або якогось пасажирів, який потрапив в складну ситуацію, не має грошей на придбання квитка, на повернення в Україну. Тобто зазвичай це вирішувалося на таких домовленостях між установою і якимись компаніями, які забезпечують такі перевезення. Тобто законодавчо це ніяким чином не врегульовано, і змусити приватних перевізників здійснювати такі перевезення безкоштовно, ну, я не знаю, яким чином це можна зробити, навіть законодавчо.

Звичайно, що це є проблемою, я кажу, особливо після того, як почали збирати активно гуманітарну допомогу, бо більшість консульств з такою ситуацією зустрілася, коли вони, крім того, що збирали гуманітарну допомогу, збирали ще гроші на оплату такого перевезення.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Романе, дивіться, правовий режим воєнного стану передбачає можливість, я зараз зовсім не закликаю це робити за кордоном, але логіка така, що Збройні Сили України для того, щоб виконувати свої прямі обов'язки, можуть реквізувати майно. Якщо ми будемо розвивати цю правову логіку, то, очевидно, зовсім незайве в цих екстремальних умовах консулу мати право, скажімо, наполягати на якихось... Я ще раз кажу, тобто далекий від того, що ми повинні мати право там, значить, вирішувати, куди, яка фура їде чи поїзд, чи так далі, чи летить літак український, але всі транспортні засоби в Україні так чи інакше сертифікуються урядом, так чи інакше видаються ліцензії і так далі, що дає нам повноваження певні працювати з власниками, працювати з перевізниками. І, можливо, з цієї точки зору подивитися, скажімо, на період воєнного стану і в ситуаціях, які зумовлені воєнним станом і які зумовлені

потребою забезпечити, посилювати оборонну безпеку або надавати допомогу громадянам, які в крайній нужді.

Знову-таки, ще раз, я без рекомендацій, це питання, на які я навіть не претендую отримати відповідь, але, мені здається, що ми би могли би разом поспробувати подумати, яким чином розширити інструментарій роботи консула, зокрема в прикордонних країнах, де нема ніяких проблем, немає додаткових кордонів. Звичайно, з елементами контролю, які би забезпечили, що не буде зловживань таким правом, ми це все прекрасно розуміємо, але б це можна було б подумати, як виписати саме на цей період складний, який ми переживаємо.

Я помітив і трошки пізніше згодом надам ще раз повторно пані Єлизаветі Ясько слово. А зараз запрошую пана Олександра Задорожного – представника Міністерства інфраструктури, директора Департаменту дорожніх і авіаційних перевезень, розвитку туризму та безпеки на транспорті. Пан Олександр Задорожний, запрошую вас до слова. Прошу.

ЗАДОРЖНИЙ О.В. Доброго дня, шановні народні депутати. Хочу сказати, що Міністерство інфраструктури зараз активно займається розбудовою державного кордону України. І, як ви знаєте, було нещодавно прийнято постанову Кабінету Міністрів про передачу пунктів перетину державного кордону до агентства відновлення. Зараз ідуть процедурні моменти щодо передачі від митниці до агентства відновлення. У нас зараз велика робота триває щодо планів розбудови нових пунктів перетину кордону, тому що дуже велика проблема є, це черги на кордонах особливо вантажних автомобілів.

З цією метою ми зараз розробили такий проект експериментальний – електронна черга, яка дозволяє нам прибрати фури з дороги, щоб покращити рівень безпеки і громадян не підставляти. Тому що дуже велика аварійна і небезпечна ділянка створюється перед державним кордоном з цих фур, це там 20 кілометрів може бути така черга, 15. Даний експериментальний проект дозволяє зробити так, щоб машина не стояла біля дороги, а приїжджала на певний час для переїзду. Зараз у нас йде така активна робота щодо автомобільного транспорту.

Також у нас триває робота по відкриттю нових залізничних пунктів перетину кордону. Укрзалізниця вкладає дуже великі кошти в розбудову інфраструктури залізничних колій. На жаль, аеропорти ми не можемо використовувати, і, як ви знаєте, авіаційний простір теж у нас зараз простоє.

Якщо коротко, то в мене все. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Олександр.

Ви би не спробували прокоментувати мою пропозицію чи мою ідею про надання консулу отакого інструментарію, який і так законом передбачений, як можливість використовувати автотранспортні і інші засоби транспортні, які прямують в Україну, в певних випадках для того, щоб відправляти пасажирів і вантажі?

ЗАДОРЖНИЙ О.В. Ви маєте на увазі смугу окрему?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, я маю на увазі, ну, давайте я поясню гіпотетичну ситуацію. Скажімо, ми розуміємо, консул, до консула звертаються представники Збройних Сил України, що для інтересів підрозділу певного в Україні група волонтерів на території Польщі збрала допомогу. Ця допомога може бути задокументована, тобто лист, ми розуміємо, що там, і прохання консулу або послу сприяти максимально швидкій передачі в Україну цього обладнання, техніки і так далі. І ось надати, наприклад, консулу України право звернутися або, скажімо, позбавити перевізника права відмовити консулу в разі, якщо, скажімо, цей вантаж не створює збитків, якщо він дійсно прямує в Україну і так далі, якщо не створює правових проблем, скажімо, характер цього вантажа, це не є заборонено, з тим, щоб перевізник змушений був розглядати в позитивному ключі, якщо така можливість знову ж таки є, отакі звернення. Або те саме з громадянами, які втратили засоби для існування.

В моєму консульському досвіді є велика кількість, скажімо, в Туреччині, де в результаті якихось конфліктних ситуацій наші жінки втрачають, не мають можливості... конфліктних ситуацій в змішаних сім'ях, шлюбах змушені в екстремальних умовах, наприклад, шукати спосіб повернутися в Україну разом зі своєю дитиною. І нам доводилось звертатись до капітанів морських суден і так далі, до капітанів авіаційних суден з пропозицією прийняти такого пасажера на борт терміново поза існуючими порядками. І, звичайно, ми отримували завжди відмову. Тим не менше така законодавча норма існує і зараз вона була би нам дуже і дуже корисною, вона б в дуже багатьох ситуаціях нам би допомагала. Це, іще раз кажу, це загальне міркування, я не вимагаю від вас відповіді, ви не готувалися, але просто як ідея, яку, якщо ви можете прокоментувати, то дуже прошу.

ЗАДОРЖНИЙ О.В. Я можу прокоментувати, що стосується ввезення гуманітарної допомоги волонтерами нашими, то ми використовуємо пункт 2.8 57-ї Постанови, це правила перетину державного кордону, в якій передбачена норма, яким чином ми приймаємо рішення. Зараз ми хочемо удосконалити цю процедуру, і є відповідна форма заявки, відповідне обґрунтування. І якщо документи відповідають встановленим нормам, ми приймаємо рішення, наказ – і волонтери їдуть. Цей наказ діє три місяці, тобто волонтер може виїхати, умовно, максимально на 30 днів з території України, три рази по 30. Такий механізм...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Олександр, дякую. Це інша ситуація. Я зрозумів. Спасибі вам велике. Вибачте, я не сподівався на конкретну відповідь, бо розумію, що вам не давали можливість підготуватися і вивчити це питання. Спасибі. Вибачте, будь ласка, що я поставив це питання для вас.

Колеги, я давно запрошував народних депутатів і представників громадянського суспільства просити слово, піднімаючи руку, програмними засобами, в Zoom. Тому я надам зараз, перед тим як у нас остання є запрошена представник органів влади, я ще раз, повторно надам слово пані Єлизаветі Ясько, бо вона єдина, яка скористалася моїм запрошенням і підняла руку ще раз.

Прошу, Єлизавета.

ЯСЬКО Є.О. Дуже дякую. Ну, як не скористатись такою можливістю? Дійсно, є багато питань, які хочеться поставити.

Моє питання про медицину, якраз після виступу шановної представниці нашої медичної сфери. У мене питання: як відбувається зараз пошук партнерів по тим організаціям, які приймають українців за кордоном, надаючи медичні послуги? Я, на жаль, маю досвід, який я проходила разом з одним з наших військовослужбовців, якого відправляли за кордон на серйозне лікування, і цей процес дуже був важким, бюрократичним.

Ті цифри, які ми почули, вони важливі, але, мені здається, вони трішечки замаленькі. Я знаю, що одна з причин цього те, що не так багато партнерів є в нас за кордоном медичних, які готові надавати такі послуги українцям безкоштовно. То я б хотіла задати таке питання: яка робота по цьому йде, по розширенню кількості партнерів, щоб більше українців могли скористатись такими можливостями?

ГОЛОВУЮЧИЙ. У нас хтось із присутніх готовий прокоментувати це питання: чи представник МЗС, чи представник Міністерства охорони здоров'я? Я дам можливість підготуватися, а поки... Шановні колеги, тобто о 16:30 ми завершимо наше засідання в будь-якому випадку. The last but not list пані Ірина Гринчак – представник Служби зовнішньої розвідки. Я би просив прокоментувати, якщо ви можете, питання безпеки, питання безпеки, оскільки Служба зовнішньої розвідки займається і питаннями, відповідальними за безпеку установ, безпека громадян і так далі, і так далі, і будь-які інші питання, зауваження.

Дуже прошу, пані Ірина, ваш виступ очікуваний і бажаний. Дякую.

ГРИНЧАК І.В. Дякую, пане Богдане.

Доброго дня, шановні колеги. Іще раз приєднаюсь до тих слів вдячності на адресу наших консульських установ, безпосередньо консулів, дійсно, статистика вражаюча. І ми насправді теж цю статистику бачимо через ті ризики і загрози, які у нас зросли у зв'язку з навантаженнями на наші консульські установи.

Якщо через призму загроз, ризиків і безпеки, то десь дуже коротко і те, що цей формат нам дозволяє. Я б хотіла звернути увагу на ті ризики. В першу чергу це пов'язані з виїздом масовим громадян наших, в тому числі з територій окупованих, в тому числі з тих територій, які були тривалий час окуповані

країною-агресором, значні ризики інфільтрації відповідної категорії громадян, які, на жаль, наших громадян, які співпрацюють з спецслужбами країни-агресора і які завдяки, користуючись цим таким навантаженням і користуючись цими значними міграційними потоками, мають можливості зараз інфільтруватися в західних країнах, в західні суспільства. І ми через навантаження на консулів не завжди встигаємо, ми як держава, маю на увазі, не завжди маємо можливість здійснити ретельну перевірку цієї категорії громадян.

Дуже багато з таких громадян мають також подвійне громадянство. Вони мають російські паспорти, фактично вони не демонструють, але ми розуміємо, що вони в них є, і вони легалізуються в цих країнах, особливо, наприклад, Канада, тобто вони забезпечують можливість легалізуватися за будь-яким з українських документів. Тобто люди на руках, маючи свідоцтво про народження, вони можуть легалізуватися на території Канади, отримувати там соціальну підтримку, соціальну допомогу і при цьому, маючи абсолютно непатріотичну позицію, пропагувати там підтримку країни-агресора і так далі. Тобто це зовнішні ризики загрози, з якими, на жаль, ми зіштовхнулися у зв'язку з міграційними хвилями і неспроможністю нашою відфільтрувати, умовно кажучи, таку категорію громадян.

З Міністерством закордонних справа у нас ведеться дуже тісна взаємодія, абсолютно ми з ними, знаєте, так рука об руку, і ми дуже як би просимо наших і депутатів шановних, і Міністерство фінансів, які в змозі вирішити цю проблему. Тому що, якщо насправді розібратися в причинах цієї проблеми, то це відсутність фінансування, скорочення фінансування і скорочення відповідно консульських посад, скорочення посад осіб, які працювали за цивільно-правовими угодами, надавали ці послуги і сприяли пришвидшенню більш якісного, ретельного оброблення цих документів. Тому все-таки сподіваємося, що ми загалом, всі дотичні органи, ми все-таки сприятимемо вирішенню цього питання.

Інше питання таке пролунало на початку нашого засідання – питання цифровізації і взагалі сприяння цифровізації покращенню надання послуг і покращенню і темпів надання, і кількості громадян, які можуть отримати ці послуги. Також це дуже важливий аспект цієї проблеми. І знову ж таки з точки зору ризиків тих, які ми бачимо, такі, які вже починаємо виявляти, це люба система, вона все-таки є на даний час вразлива. І так само, як ми розвиваємо захист цієї системи, так само є люди з іншого боку, які намагаються знайти ці вразливості і використати їх у власних інтересах.

Те, що бачимо на даний час, вже є низка таких випадків, з цього приводу в нас також взаємодія і повне розуміння є з Міністерством закордонних справ, з іншими дотичними відомствами – це втручання в автоматизовані системи електронного запису, електронної черги. Це коли шахраї фактично втручаються в систему, блокують всі слоти доступні, а потім через соціальні мережі продають ці доступні записи на консульський прийом за відповідні суми, варіюється від 100 до 250 доларів за чергу.

Тобто це теж, на жаль, є проблема, вона створює і іміджеві ризики для нашої держави, вона створює і корупційні ризики для співробітників, вона створює також і певні елементи соціального напруження в громадах тих, в громадах закордонних українців, які перебувають за кордоном, тому що насправді ці громадяни, вони не розуміють, яким чином це відбувається, і зазвичай вони звинувачують державу, державні органи, посольства, що як би це відбувається за їх сприянням.

Тобто з цими проблемами ми зараз працюємо, з цими проблемами ми зараз намагаємося їх максимально локалізувати, вирішити. І знову ж таки з нашої точки і, думаю, що підтримають і решта учасників цієї нашої зустрічі, все-таки потрібно збільшити, особливо в тих країнах є вичерпний перелік, де в нас суттєво збільшилась кількість громадян України, де суттєво збільшилось навантаження на консулів, все-таки прохання розглянути можливість збільшити там і присутність, збільшити кількість посад.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пані Ірино, спасибі велике. Щоразу, коли комітет до вас звертається, ми отримуємо дуже повну і мудру пораду, допомогу. Спасибі вам велике за ваше включення.

Я зі свого боку єдине, і це непрокоментоване питання було і до вас, і до представників консульської служби, хотів би просто надати інформацію. Скажімо, одна з моїх позаштатних помічниць, співробітниця навчального закладу в Україні, була евакуйована до Угорщини разом зі своєю дитиною і учнями цього закладу, де до них були такі підходи представників фондів недержавних, які, значить, гарантували їм будь-яку допомогу в разі, якщо вони відмовляться від українського громадянства і приймуть громадянство Російської Федерації. Не Угорщини – Російської Федерації. Тобто є такі випадки, і я був би радий, якби ми теж відслідковували, оскільки для нас це величезна проблема повернення наших громадян, а тут ми їх не лише втрачаємо з точки зору можливості повернення, але і вони наражаються на небезпеку втягнення в антиукраїнську діяльність, в незаконну діяльність, і фактично вони подвійну небезпеку переживають у зв'язку з такими проявами. Тому був би вдячний, якби звернули на це увагу, конкретну інформацію з прізвищами там і так далі, і так далі, звичайно, я готовий надати.

Спасибі ще раз, пані Ірино.

ГРИНЧАК І.В. Дякую вам, пане Богдан.

З цього приводу, я думаю, що ми зможемо відкоментувати вже в індивідуальному порядку, подивитися по конкретному випадку.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Спасибі велике.

Я не можу звідси побачити, колеги, піднята рука у нас є. Вибачте, хтось неідентифікований "Айфон". Немає цього.

Шановні колеги, я не буду насильно зтягувати до слова. Я перепрошую, пані Єлизавета, ви не отримали відповідь на своє питання, але я його теж не можу надати. Тому я пропоную обговорити це питання, ваше занепокоєння в останньому питанню по медицині, під час засідання комітету, коли ми обговорюватимемо результати і якісь рішення ухвалюватимемо.

Я, оскільки не бачу... Так, я бачу, пане Точицький, і зараз обов'язково і вас, і пана Горайнова я запрошую для того, щоб зробити якісь підсумкові, або прокоментувати все, що ви чули. Прошу.

ТОЧИЦЬКИЙ М.С. Дякую, Богдане Васильовичу.

Дійсно, порядок денний дещо розширився. Я хотів би прокоментувати питання пані Єлизавети Ясько і попередньо порушене так само питання Міністерства охорони здоров'я.

З 2014 року ми намагаємося знайти можливість для надання лікування за кордоном, і це стосується не лише консулів, а й кожного дипломатичного співробітника. Питання в чому? Не те, що немає бажаючих, ми повинні розуміти, що у європейських державах, державах-членах ЄС, безкоштовно нічого не буває. Тобто, очевидно, що те, що ви називаєте безкоштовно, це кимось сплачується, або ж лікарнею, безпосередньо адміністрацією, або ж вони знаходять когось із спонсорів і так далі.

Питання, яке вони нам постійно уже зараз задають і над чим потрібно було б попрацювати, але це окреме, Богдан Васильович абсолютно правильно сказав, окреме питання для окремих слухань, для спеціальних комітетів. Вони стверджують, і це дійсно так, що надання одному із наших громадян медичної допомоги там безпосередньо, в Бельгії, у Франції або ж в Польщі, коштуватиме рівно стільки, скільки ми в Україні могли б так само, за ті самі гроші, за передані ними, використати в Україні. Оце є питання, і це питання потрібно обговорювати, починаючи від протезування і завершуючи опіковими хворобами.

Є люди, лікарі, які спеціально брали відпустки з першого дня повномасштабної агресії, їхали в Україну і надавали свої послуги. І продовжують надавати, створюють спеціальні кафедри і готові допомагати Україні. Єдине, пам'ятайте ще раз, вартість послуг там і тут вона різна. Тому давайте думати про те, яким чином нам створити відповідне законодавство для того, щоб ми могли ці кошти брати тут і лікувати все ж таки тут, тому що це створює і можливості для повернення наших громадян, створення робочих місць, і, саме головне, ми будемо надавати більш широкий спектр і більшої кількості людей допомоги.

Богдане Васильовичу, якщо дозволите, я хотів би завершити чим. По-перше, знову ж таки дякую за можливість обговорити ці питання. І була, є і залишається основна проблема, яку ми порушили від самого початку, від кожного це лунало, тобто питання з фінансуванням. Очевидно, що ми з першого дня січня цього місяця зверталися і звертаємося до Міністерства фінансів з тим, щоб переглянули і внесли зміни до Закону про державний

бюджет. Якщо питання паспортів, це 52 мільйони гривень, які, в принципі, будуть повернуті в державний бюджет, тому що це послуга, яка надається консульською установою і потім повертається в державний бюджет України. Там лише, по-моєму, 13 відсотків залишається на певні потреби у консульської установи.

Те недофінансування, про яке ми говорили, консульської служби, це мільярд 200, а Міністерство закордонних справ в цілому – 3 мільярди 400, це необхідність внести для змін до Закону про державний бюджет. Отут, якщо ви нам допоможете, ми це сформулюємо і будемо вам вдячні, коли ви перекажете це бюджетному комітету Верховної Ради України.

Щиро дякую. Це все, що я хотів сказати.

А з іншим, навіть в критичній ситуації, з вашою допомогою будемо намагатись справлятись. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Пан Роман Горяйнов. Я, Микола Станіславовичу, вибачте, що після вас вже надаю, так вийшло хронологічно.

Пане Романе, прошу, чи ви маєте якийсь підсумовуючий, чи зауваги, коментарі, прошу.

ГОРЯЙНОВ Р.В. Ні, ну, по-перше, хочу подякувати, да, всім народним депутатам за ініціативу таку, дійсно, це для нас дуже важливо. Ми кожного дня зустрічаємося з цими проблемами, які були сьогодні обговорені.

Дійсно, якщо ми кажемо про державний бюджет, то ми, скажімо так, наша служба, вона наповнює державний бюджет, вона з нього нічого не бере. Консульський збір, він сто відсотків іде до державного бюджету, і ми заробляємо на паспортах в шість разів більше, ніж просимо державного бюджету. Тому це теж...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Романе, я прошу тільки давайте коректно, не "заробляєте", це там інший термін, давайте щодо громадян і щодо себе будемо коректні.

ГОРЯЙНОВ Р.В. Дохідна частина державного бюджету, скажімо.

Тому дякую ще раз за ініціативу таку. Дійсно, було б, ну, дуже було би зручно, якщо дійсно це мало б якісь конкретні практичні результати, саме збільшення фінансування і кадрове посилення установ, тому що багато установ просто задихаються без саме цих потреб.

Дякую ще раз всім. В принципі, це все.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ми про конкретні результати...

ГЕРАЩЕНКО І.В. Можна включитися?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, пані Ірино, буквально за секунду ви матимете слово, пані Ірино.

Пане Романе, пане Миколо, будь ласка, не відключайтеся, ми ще не закінчили. Зараз повернемося до питання результатів.

Пані Ірино, прошу вас, будь ласка.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Да, дуже дякую.

Колеги, я з великим задоволенням як один із ініціаторів цих слухань прослухала всю дискусію. Багато проблем для нас були очевидними, багато проблем відкрилися, що називається, і дуже хочеться над ними попрацювати.

Я хочу вас поінформувати, що це Марія Іонова у відрядженні, а я паралельно була на робочій групі, якраз яка створена листом спеціальним на прохання наших військових керівників в парламенті, щодо збільшення бюджету на Збройні Сили України і збільшення цих виплат. Як ви знаєте, така, достатньо скандальна тема. І для мене очевидно, що наші консульські служби, оце недофінансування, воно серйозно впливає на багато проблем, не тільки які ви сьогодні означили, що недополучають там люди наші там якийсь доступ до консульських служб, а це, як на мене, і питання там, ну, рішення для когось, повертатися чи ні в Україну. Тому що багато для кого Україна асоціюється в першу чергу з консульськими службами.

Тому я вважаю, що одним із підсумків нашого сьогоднішнього слухання має бути, дійсно, підготовлена нашим комітетом пропозиція проекту змін до бюджету. Якщо там депутати від провладної фракції не можуть подати, ми точно можемо пояснити, і візьмемось за це. Але я вважаю, що це має бути спільна така історія. Про 3 мільярди не дуже вірю, але от про мільярд для консульської служби, мені здається, це реальний варіант. І всі розуміють, наскільки сьогодні консули перевантажені. Я вважаю, що це має стати одним із результатів наших слухань. І я би була вдячна, щоб пан Точицький правильно прописав цю норму. Ви ж знаєте, де там в бюджеті воно, до яких там відноситься параметрів, а ми вже це зареєструємо, подамо і будемо відстоювати. Це перше.

Друге: перевантаження. Все-таки я на початку задала це питання. Дуже дякую, що багато так приділили уваги питанню щодо дітей, але по перевантаженню. І от всі ви сказали, що майже на 30 відсотків зменшилася кількість наших консульських представників, установ, особливо тих, хто на договорах знаходилися.

Чи можливо нам на період воєнного стану, чи от війни прописати якийсь механізм залучення до консульських установ на договірних основах людей, які сьогодні перебувають в країнах, куди вони виїхали, і, можливо, проговорити з нашими міжнародними партнерами, які багато допомагають нам, там грантова допомога і таке інше, окрім, вони не можуть сплачувати там військових наших, але ж консульські служби, вони усвідомлюють їх важливість, можливо, ми можемо попрацювати разом, донести нашим партнерам як парламенту таку от необхідність, аби пропрацювати механізм, щоб ця, наприклад, якась посада

сплачувалась країною перебування. Це ідеї, але я давно над ними думаю. І, можливо, ми б так розширили на оці технічні хоча б роботи, про які Богдан Васильович казав, кількість людей. Це друге питання.

Третє, що мене дуже бентежить. Я дякую, що тут долучилися представники нашої розвідки. Ми усвідомлюємо, як там через Росію, через окуповані території, через Крим, і ми бачимо цих людей, сьогодні інспіруються в західні суспільства ось ці в кращому випадку там "ватники", вибачте за слово, але в гіршому, дійсно, люди зі спеціальними там задачами. Я би хотіла, щоб ми все-таки також від Міністерства закордонних справ почули, які ми тут можемо дати сигнали, можливо, як політики нашим партнерам, щоб оце сито проходило, да. Тому що часто українці не мають там доступу і перевантажені ці консульські установи, і наші партнери, у свій час ...*(Не чути)* забирають люди, які мають подвійне дно, і, можливо, навіть і спеціальні задачі. Оце мене дуже тривожить ця історія.

І останнє, я хочу сказати, що пропоную, щоб рекомендація наших комітетських слухань була, що ми би вказали оцю отаку проблему консульську, яка існує, і нові задачі, які сьогодні стоять перед консулами, в цих наших рекомендаціях, проінформували про це всіх керівників груп дружби і керівництво парламенту і фракцій, щоб люди усвідомлювали цю проблематику, і ми далі рухалися над тим, щоби вирішити в тому числі і бюджетне фінансування.

Дуже дякую. Дуже дякую, колеги.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Пані Ірина зі своїм досвідом значно полегшила мені роботу по підведенню підсумків. Спасибі велике.

Я хочу попросити згоди пана Точицького і пана Горяйнова, щоб представники секретаріату комітету, уже починаючи від сьогодні, відпрацюють разом з вами, у нас не буде, судячи з виступів членів комітетів, ніяких проблем ухвалити рішення на підтримку потреб консульської служби і сформулювати, підсумувати дискусію і якісь оціночні судження зробити. Я думаю, що вони будуть достатньо позитивні щодо консульської служби.

У той же час я вас дуже попрошу відпрацювати з секретаріатом нашим формулювання по фінансуванню і аргументації і, можливо, формулювання по законодавству, що стосується зміни законодавства, пошуку нових форм, підходів і так далі. Я думаю, що ми будемо більш ніж раді допомогти, зробити все можливе.

На цьому формальна і змістовна частина завершена. Я хочу лише подякувати усім, перш за все ініціаторам проведення цього засідання. По-друге, нашим колегам представникам Міністерства закордонних справ і консулам і за участь, але найбільше, звичайно, за титанічну роботу, велику, яку робиться зараз нашими консулами, які дійсно є не лише обличчям, але і тією емоційною складовою, яка, ми сподіваємось, дозволить утримати наших громадян в орбіті нашої держави і зрештою повернутись їм щасливо додому і тут продовжити своє життя.

Спасибі велике представникам органів центральної виконавчої влади за змістовну активну участь у нашій дискусії, дуже важливі були ваші зауваження, вони розширили тематику нашої зустрічі сьогоднішньої. І я ще раз повторюю, я думаю, що нам треба ініціювати проведення парламентських слухань, де будуть систематизовані проблеми наших громадян, які проживають за кордоном, де ми зможемо поговорити і про соціальний захист, про медичний захист, про всі інші форми, скажімо, забезпечення, там, де потрібно правове, які нам договори потрібні, з якими іноземними державами, і так далі, і так далі, і так далі. Все це треба узагальнювати, але це тема для більш широкої розмови.

Спасибі велике за ваш час, за вашу увагу до цієї теми. Дякую. Ми закінчили наші слухання. На все добре.